

TROMS

Arkeologiske rapporter fra
Norges arktiske universitetsmuseum

2023

Arkeologi langs Hålogalandsvegen Årsrapport 2022

Inga Malene Bruun

Med bidrag av Erik Kjellman og Galina Idigesheva

UiT Norges arktiske
universitetsmuseum

HÅLOGALANDS
Arkeologi langs VEGEN

Tromsø 2023

Arkeologiske rapporter fra Norges arktiske universitetsmuseum, UiT Norges Arktiske Universitet

ISSN: 2535-4248 (elektronisk utgave)

Utgiver: Septentrio Academic Publishing, Tromsø, Norway

Redaksjon: Anja Roth Niemi og Janne Oppvang

DOI: <https://doi.org/10.7557/trm.7036>

Foto: Norges arktiske universitetsmuseum - UiT Norges Arktiske Universitet

Prosjektet er bekostet av Statens vegvesen

Forsidefoto: Fiskesøkke med menneskefigur fra Djupfest 1 Foto: Erik Kjellman/ Norges arktiske universitetsmuseum - UiT Norges Arktiske Universitet

Rapporten er lisensiert under en [Creative Commons Navngivelse-DeLPåSammeVilkår](#) (CC BY-SA). Lisensen tillater andre å tilpasse og bygge videre på arbeidet så lenge det krediteres og lisensieres videre på samme måte.

Arkeologi langs Hålogalandsvegen

Årsrapport 2022

Inga Malene Bruun

Med bidrag av Erik Kjellman og Galina Idigesheva

UiT Norges arktiske
universitetsmuseum

Lokalitet: Djupfet 1, Kåringskrysset, Storhaugen, Strand 1, Båtvikmyra, Våtvoll, Fauskevåg 1, Fauskevåg 2 og Årbogen 2.

Id.nr.: 215478, 48564, 215443, 215415, 215479, 214476, 214628, 214641 og 281683.

Kulturminnetype: Boplasser, tufter, gammer og heller.

Undersøkelsesår: 2022

Tiltakshaver: Statens vegvesen.

Kommune: Harstad, Lødingen og Kvæfjord.

Fylke: Nordland, Troms og Finnmark.

Prosjektleder: Inga Malene Bruun

Rapport: Inga Malene Bruun

Dato: 23.03.2022

Prosjektnr.: A49365

Ephorte: 2017/905

Aksesjonsnr.: 2020/11

Sammendrag

«Arkeologi langs Hålogandsvegen» er det største arkeologiske prosjektet noensinne i Nord-Norge. I løpet av tre feltsesonger skal alle kulturminnene som vil bli berørt av den planlagte Hålogandsvegen undersøkes. Statens Vegvesen er tiltakshaver.

Sommeren 2022 var tredje og siste feltsesong, og 9 av i alt 33 lokaliteter ble undersøkt. Majoriteten av lokalitetene var fra steinbrukende tid. Litt nord om Tjeldsundbrua, lå våre to nordligste lokaliteter: Fauskevåg 1 og Fauskevåg 2. Begge er mesolittiske, de ligger like ved hverandre, og har et ganske ensartet uttrykk. Begge ligger på fine sandflater, men har ingen synlige strukturer. En del funn ble det gjort begge steder, men kanskje mindre enn forventet. Litt lenger sør finner man Årbogen 2. Denne lokaliteten ble oppdaget under undersøkelsen av den nærliggende Årbogen 1, og Statens Vegvesen stilte med midler for at også denne kunne undersøkes. Årbogen 2 er en mesolittisk lokalitet, der uthenting av kvartsitt synes å ha vært det sentrale. I Lødingen kommune ligger årets siste mesolittiske lokalitet; Strand 1. Her ble det ikke påvist noen strukturer, og det var lite funn. Antagelig har stedet vært brukt for et kort stopp. Ikke langt unna ligger Båtvikmyra. Her var det to tufter, antagelig fra yngre steinalder. Materialet var begrenset, men til gjengjeld var gjenstandene forseggjorte skifferredskaper. Den største lokaliteten 2022 var Djupfest 1, fra yngre steinalder. Her var det flere tufter med tydelige konstruksjonsdetaljer, aktivitetsområder og mange flotte funn. Det var et høyt antall skiferkniver, noen skiferspisser og en hel del fiskesøkker. Stedet må ha hatt en sterk marin tilknytning. På Storhaugen var det også flere tufter, med en enda tydeligere høydemessig fordeling. Disse er også fra yngre steinalder, men med et begrenset funnmateriale. De to yngste lokalitetene var Kåringskrysset og Våtvoll. Kåringskrysset ble påbegynt i 2021, men ble fortsatt og avsluttet i 2022. Dette er en samisk boplass med ulike typer tufter rundt et tun. Våtvoll var årets eneste lokalitet i Gullesfjorden, og var også et kort prosjekt. Her er det en heller med samisk bruk. Det ble ikke gjort noen funn, men det var tydelige trekullag under overhenget.

INNHold

Forord	1
Innledning	2
Bakgrunn for prosjektet	2
Registrerte kulturminner og lokaliteter som berøres	3
Prosjektplan og faglige problemstillinger	5
Kunnskapsstatus og problemstillinger	5
Om prosjektet	7
Tidsramme	7
Organisering	7
Styringsgruppas sammensetning og virksomhet	8
Personal og roller	8
Erfaringer	10
Praktisk gjennomføring av feltsesongen	13
kontakt med tiltakshaver	13
Infrastruktur	13
Parkering og adkomst til felt	13
Leiebiler	14
Pausebrakker, letthus, kontor og boligbrakke	14
Såldesystem og tilgang på vann	16
Skogrydding og bruk av gravemaskin	16
Feltsesongen 2022	17
Organisering	17
Lokalitetene	18
Faglig strategi og undersøkelsesmetode	19
Steinalder	19
samiske og nyere tids kulturminner	19
Presentasjon av lokalitetene	20
Kåringskryssset/Lødingen prestegård	21
Strand 1	22
Storhaugen	23
djupfest 1	24
Båtvikmyra	25

Årbogen 2	26
Fauskevåg 1	27
Fauskevåg 2	28
Våtvoll	29
GIS og digital dokumentasjon	30
Forarbeid	30
Nettbrett i felt	30
Totalstasjon, GPS, kamera og droner i felt.....	31
It og infrastruktur	31
Naturvitenskap	32
Dateringer og treartsanalyser.....	32
Botaniske prøver og analyser	32
Markkjemi	33
Strandlinjeforskyvning	34
Mikromorfologi	34
Osteologi	34
Helse, miljø og sikkerhet.....	35
HMS-tiltak.....	35
Verneombud og arbeidsmiljø.....	36
Mat.....	37
Formidling.....	38
Økonomi.....	40
Kommentarer til Lønnskostnader.....	40
Kommentarer til Driftskostnader.....	40
Lønn, reiseregninger og kontrakter	41
DFØ.....	41
Kontrakter	42
Litteratur	43
Vedlegg.....	44
Vedlegg 1: Regnskap 2020-2022 for Hålogalandsvegen, inklusive utvidelse av Kåringskrysset og Årbogen 2.	44
Vedlegg 2: Regnskap 2022 for Hålogalandsvegen, inklusive drift for Kåringskrysset og Årbogen 2	46
Vedlegg 3: Regnskap 2022 utvidelse av Kåringskrysset.....	48

FORORD

«Arkeologi langs Hålogalandsvegen» er det største arkeologiske prosjektet i Nord-Norges historie. I 2022 gjennomførte vi den siste av i alt tre feltsesonger, og totalt 9 lokaliteter langs Tjeldsundet og i Gullesfjorden ble undersøkt. Dette er den tredje årsrapporten, og beskriver prosjektets status når det kommer til det faglige, administrasjon og økonomi. Rapporten er skrevet av prosjektleder Inga Malene Bruun.

Prosjektstaben ønsker å takke tiltakshaver Statens Vegvesen for et svært godt samarbeid gjennom tre feltsesonger. Sæteråsen maskin skal ha takk for god tilrettelegging av infrastruktur og all hjelp underveis.

Styringsgruppa har kommet med gode faglige og administrative innspill i løpet av året. Møtevirksomheten har stort sett foregått digitalt på grunn av koronasituasjonen.

Den største takken i år, går til alle feltarkeologene, som står på og viser stor glede over arbeidet.

Tromsø 23.03.2022

Inga Malene Bruun

Prosjektleder

INNLEDNING

Statens Vegvesen (SVV) har utarbeidet en reguleringsplan for ny vei mellom Evenes, Harstad og Sortland, heretter kalt «Hålogalandsvegen». Hensikten med prosjektet er å bedre fremkommeligheten og redusere reisetiden. Planforslaget legger opp til 33 km ny vei, 34 km tunnel og 69 km oppgradert vei. Planforslaget berører Sortland, Lødingen, Tjeldsund og Evenes kommuner i det nordlige Nordland og sørligste Troms og Finnmark.

I 2015 og 2016 befarte Sametinget, Nordland fylkeskommune (NFK) og daværende Troms fylkeskommune (TFK) planområdet. Det ble registrert et stort antall automatisk fredete kulturminner, hvorav 32 vil berøres av veien og dermed utløser krav om nærmere undersøkelser. Norges arktiske universitetsmuseum (UM) kommer til å jobbe med prosjektet i fire år, mens utgravningene fordeles over tre år. Arbeidet startet opp 01.01.2020 og vil pågå til 31.12.2023. Prosjektet har flere faglige problemstillinger som er førende for valg av metoder, prioriteringer og strategier. Disse problemstillingene er forankret i UMs faglige program for arkeologi.

I løpet av feltsesongen 2022 undersøkte vi totalt 9 lokaliteter. Lokalitetene besto av boplasser fra eldre og yngre steinalder, samt to samiske lokaliteter fra middelalder og nyere tid. Feltarbeidet foregikk i perioden 23.05. – 23.09.2022 og ca. 30 arkeologer var ansatt på prosjektet.

I denne rapporten blir prosjektets virksomhet i 2022 presentert. Rapporten er en orientering om prosjektets fremdrift, økonomiske status og foreløpige faglige resultater til SVV, prosjektets styringsgruppe, UM, Riksantikvaren (RA) og andre samarbeidspartnere.

BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Bakgrunnen for prosjektet er den over nevnte Hålogalandsvegen. Prosjektet beskrives i UM's prosjektplan (Niemi m.fl 2019) som er basert på forundersøkelser med påfølgende rapporter gjort av NFK (Melsæther (red) 2016) (Melsæther 2018), TFK (Hole og Mikalsen (red) 2016) (Tveiten 2018) og Sametinget (Sommerseth 2018). I tillegg foreligger det en konsekvensutredning av området utført av NIKU (Sollund m. fl. 2016). Planen er utarbeidet ut fra forskningsstatus for de enkelte kulturminnetypene og med forankring i Universitetsmuseets faglige program for arkeologi.

SVV er prosjekteiere og ansvarlige for planlegging og bygging av Hålogalandsvegen. UM er prosjekteiere for de arkeologiske undersøkelsene som utføres i forkant av veiutbyggingen, mens SVV er tiltakshaver.

Saksgangen i prosjektet er beskrevet i prosjektplan (Niemi et al 2019) og i årsrapporten for 2020 (Bruun og Oppvang 2020).

Under feltsesongen 2021 ble det oppdaget et større kulturmiljø rundt id. 48564 Kåringskrysset, og undersøkelsen fortsatte derfor i 2022. Saksgangen som gjelder dette, er beskrevet i prosjektets årsrapport for 2021 (Bruun og Oppvang 2022). Under feltarbeidet 2021 ble det funnet ytterligere en lokalitet; den antatt mesolittiske boplassen Årbogen 2, id 281683. Etter møter vinteren 2022, ble det enighet om at denne lokaliteten skulle undersøkes gjennom en egen avtale mellom SVV og UM. Avtalen ble signert 20.04.2022.

REGISTRERTE KULTURMINNER OG LOKALITETER SOM BERØRES

Opprinnelig var 32 lokaliteter i konflikt med planområdet for Hålogalandsvegen (). Kun én lokalitet er nedprioritert for undersøkelse (id. 220741 Hamn), og én lokalitet har kommet til (id. 281683 Årbogen 2). Resten er undersøkt som vist i tabellen. Mer om registreringene og forundersøkelsene til prosjektet i Årsrapporten for 2020 (Bruun og Oppvang 2020) og i prosjektplan (Niemi m.fl. 2019).

Et utvalg av lokalitetene ligger delvis utenfor planområdet, men har likevel blitt undersøkes i sin helhet. Dette gjelder: id. 215478 Djupfest 1, id. 215479 Båtvikmyra, id. 215533 Kåringsklubben 2 og id. 215408 Kåringsklubben 3. Ytterligere fire lokaliteter ligger delvis utenfor planområdet, men her er kun den berørte delen av kulturminnet gransket. Disse er: id. 214389 Bømark, id. 214652 Hamna, id. 215443 Storhaugen og id. 215482 Kvitremyra.

Lokalitet	ID	Datering	Art	Kommune, fylke	Graveår
Haukebø 1	214631	Middelalder	Kullfremstillingsanlegg	Harstad, Troms og Finnmark	2020
Gausvik 4	214632	Jernalder	Bosetning-aktivitetsområde	Harstad, Troms og Finnmark	2020
Steinsland 2	214656	Middelalder	Naust	Tjeldsund, Troms og Finnmark	2020
Kåringsklubben 3	215408	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2020
Haubakken	215473	Jernalder	Aktivitetsområde med kokegrop	Tjeldsund, Troms og Finnmark	2020
Kvitremyra	215482	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Tjeldsund, Troms og Finnmark	2020
Kåringsklubben 2	215533	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2020
Solli	221154	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Tjeldsund, Troms og Finnmark	2020-21
Kåringskrysset	48564	Samisk/nyere tid	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2021-22
Bømark	214389	Samisk/nyere tid	Steingjerde	Kvæfjord, Troms og Finnmark	2021
Bømark	214390	Samisk/nyere tid	Steingjerde	Kvæfjord, Troms og Finnmark	2021
Fredheim	214411	Samisk/nyere tid	Syllsteinstuft	Lødingen, Nordland	2021
Våtvoll	214476	Samisk/nyere tid	Heller	Kvæfjord, Troms og Finnmark	2022
Fredheim	214512	Samisk/nyere tid	Jordkjeller	Lødingen, Nordland	2021
Kistholmbukta	214568	Samisk/nyere tid	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2021
Sommarset	214570	Samisk/nyere tid	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2021
Finnstein	214571	Samisk/nyere tid	Offerstein/heller	Lødingen, Nordland	2021
Årbogen 1	214635	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Harstad, Troms og Finnmark	2021
Haukebø 2	214646	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Harstad, Troms og Finnmark	2021
Hamna	214652	Samisk/nyere tid	Steingjerde	Harstad, Troms og Finnmark	2021
Neset Kobbeneset	214653	Samisk/nyere tid	Bosetning-aktivitetsområde	Tjeldsund, Troms og Finnmark	2021
Kvitnes Middagshaugen	214788	Samisk/nyere tid	Teltboplass	Tjeldsund, Troms og Finnmark	2021
Forvika	240031	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2021
Forvikneset	240032	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2021
Gausvik 5	240878	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Harstad, Troms og Finnmark	2021

Fauskevåg 1	214628	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Harstad, Troms og Finnmark	2022
Fauskevåg 2	214641	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Harstad, Troms og Finnmark	2022
Strand 1	215415	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2022
Storhaugen	215443	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2022
Djupfest 1	215478	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2022
Båtvikmyra	215479	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Lødingen, Nordland	2022
Hamn	220741	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Tjeldsund, Troms og Finnmark	Utgår
Årbogen 2 (ny)	281683	Steinalder	Bosetning-aktivitetsområde	Harstad, Troms og Finnmark	2022

Tabell 1 Oversikt over lokaliteter berørt av Hålogalandsvegen, med undersøkelsesår.

PROSJEKTPLAN OG FAGLIGE PROBLEMSTILLINGER

Kunnskapsstatus og problemstillinger

Prosjektet omfatter kulturminner av ulik art og fra flere ulike tidsperioder med et spenn fra eldre steinalder og frem til 1917 (grensen for automatisk fredede samiske kulturminner). I prosjektplanen oppsummeres kunnskapsstatus for de ulike fagområdene og ut ifra dette er det formulert en felles målsetting for prosjektet, i tillegg til målsettinger og problemstillinger mer tilpasset for de ulike tidsperiodene prosjektet omfatter.

Det overordnede temaet for undersøkelsene er: **belyse ressursbruk og ferdsel som betingelser for bosetting rundt Tjeldsundet, fra forhistorisk til nyere tid.** For å kunne besvare dette hovedmålet, er det satt opp flere delmål og som er spesifikke for de enkelte periodene. Disse målsettingene er omtalt nedenfor. Ettersom alle lokalitetene har ligget med tilknytning til kysten i ulike typer kystmiljø, er et gjennomgående mål å belyse bruken av kystområdene og hvordan dette har endret seg over tid.

Steinalder

Forut for dette prosjektet har det vært utført få arkeologiske utgravninger av steinalderlokaliteter i regionen, og kun én innenfor området som berøres av tiltaket. Før forundersøkelsene til dette prosjektet, var det kun registrert et fåtall boplasser fra eldre steinalder. Fra yngre steinalder fantes det et større antall, men da primært basert på innlevering av løsfunn. Disse løsfunnene består i hovedsak av skiferredskaper og noen importfunn som peker mot sør og øst. Det er også fisket opp spydspisser i skifer i Tjeldsundet, som viser at det ble drevet sjøfangst med båt. Kunnskapen om steinalderen i området har dermed vært basert på løsfunn, noe som jo er et tynt og noe tilfeldig innsamlet materiale. Videre har ikke gjenstandsmaterialet vært forsøkt systematisert, noe som gjør det vanskelig å dra noen generelle slutninger om kulturhistorisk uttrykk og utvikling i området.

Materialet og dataene som har fremkommet fra utgravde kontekster i dette prosjektet, vil dermed gi et betydelig bidrag til å fylle noen av disse kunnskapshullene. Flere av lokalitetene som er undersøkt vil også gi unik kunnskap om boligstrukturer fra perioden, noe det frem til nå har vært lite informasjon om. Store undersøkelser de siste årene i Tromsø-regionen gir et langt bedre kunnskapsgrunnlag for både eldre og yngre steinalder langs kysten lenger nord i fylket, og viser til større variasjoner i tid og rom enn det vi tidligere har vært klar over. Vi håper at resultatene fra prosjektet vårt, skal gi oss mye mer kunnskap om steinalder i regionen, og vi forventer at vi vil sitte igjen med et mangesidig og variert bilde av perioden også her.

En sentral målsetting for prosjektet er derfor å få **økt kunnskap om steinbrukende tid i den sørligste delen av Troms og Finnmark og i Nordland.**

Jernalder og middelalder

Tjeldsundets sentrale betydning i jernalderen bekreftes gjennom sagatekster, løsfunn og områdets tallrike kulturminner fra perioden. Fra eldre jernalder er de fleste av kulturminnene graver, og sees disse sammen med løsfunn og stedsnavn, er det klart at det på dette tidspunktet var etablert gårder langs Tjeldsundet. Fra yngre jernalder finnes det både graver og store nausttufter, noe som igjen vitner om velstående slekter med omfattende kontaktnett. Mye av det arkeologiske materialet fra jernalderen i regionen, stammer imidlertid fra graver gravd ut tidlig på 1900-tallet, der fokus var på å hente ut gjenstander og ikke selve gravminnet.

Undersøkelser på blant annet Kveøya i Kvæfjord kommune (Arntzen og Sommerseth, 2010, Sjögren og Arntzen, 2013) og i gårdshaugen Stauran i Tjeldsund kommune (Urbańczyk, 2002) (rett ved siden av Steinsland 2) viser til veletablerte bosettinger fra førromersk jernalder og yngre jernalder/vikingtid og fremover. Noen av de eldste jordbrukssporene i Nord-Norge er påvist her, og det er undersøkt jernvinne som representerer den eldste produksjonen av jern i området (Hemmestad Nedre).

For prosjektets lokaliteter fra jernalder og middelalder, skal det primært fokuseres på ***kontinuitet og endring i ressursbruk/økonomi knyttet til bosettingene, og forbindelsen mellom disse***. Jordbruk, fiske og en sentral ferdselsåre er nøkkelbegreper.

Samisk og nyere tid

Den samiske historien i Tjeldsundregionen har tidligere vært lite påaktet lokalt. De siste årene har det vært en stigende aksept og interesse for den, og det er aktive samiske miljø i regionen hvor språk og kulturtradisjon ivaretas gjennom blant annet lokalmuseer. Det har også vært en økt forskningsinteresse fra universitetene, men da primært på historiske kilder, og dette har i liten grad vært fulgt opp i arkeologien. Det har aldri vært gjennomført arkeologiske forvaltningsutgravninger av samiske kulturminner i regionen.

Det er registrert en rekke kulturminner knyttet til den kystsamiske bosettingen fra nyere tid i planområdet. Et fellestrekk ved bosettingene er nærheten til kysten, noe som gjenspeiler den økonomiske orienteringen. Levemåten og kulturen var imidlertid variert, og i tillegg til husdyrhold og jordbruk, høsting av ulike utmarksressurser, reindrift, samt jakt og fangst på landdyr, var havfiske og havpattedyrfangst viktige deler av økonomien.

I dette prosjektet skal en rekke samiske kulturminner undersøkes og disse undersøkelsene vil ta sikte på å ***dokumentere mangfold og variasjon i typer ressurstilpasning, mellom lokaliteter/landskapsområder og over tid, for de samiske bosetningene***. Ferdsel er et sentralt stikkord i denne forbindelse, dette omfatter flytting/mobilitet og kontaktnettverk.

OM PROSJEKTET

«Arkeologi langs Hålogalandsvegen» er det største arkeologiske prosjektet i landsdelens historie, og da også det største prosjektet på UM noensinne. Det er snakk om store økonomiske ressurser for å kunne drive et slikt prosjekt, i tillegg til mye planlegging rundt alle sider ved arbeidet. Vi vil her beskrive prosjektets rammer både når det gjelder tid, personale, økonomi og involverte.

TIDSRAMME

Prosjektet startet opp 01.01.2020 og var opprinnelig planlagt avsluttet 31.12.2023. Vi ser imidlertid at vi vil ha en del utestående timer til 2024, som vil være nødvendige å bruke for å få ferdigstilt sluttrapporten. Det vil søkes om utsettelse i løpet av våren 2023. Det har blitt gjennomført tre utgravningssesonger i tidsrommet 2020-2022 med totalt ca. 41 uker i felt. Feltssonen 2022 varte fra 23.05.2022 til 23.09.2022, noe som tilsvarer 18 feltuker.

ORGANISERING

Prosjektet er organisert på følgende måte:

- Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen (UMAK) er prosjekteier, og direktør ved UMAK er øverste ansvarlige for prosjektet
- Instituttleder ved Norges arktiske universitetsmuseum (UM) sørger for at nødvendig kompetanse og ressurser stilles til veie for prosjektet.
- Prosjektkoordinator ved UM er kontakt mellom prosjektet og UM/UMAK, og sørger for oppfølging av prosjektet
- Styringsgruppa, med prosjektkoordinator som leder, følger opp faglig utbytte, vedtatt plan og budsjett.
- Prosjektstab med prosjektleder sørger for fremdrift i felt, rapportering og datahåndtering i henhold til museets standarder.

Det er utarbeidet en prosjektplan og budsjett som gir faglige, økonomiske og administrative retningslinjer for prosjektet.

Prosjektets forankring, øvre ledelse og involverte personer på UM:

Navn	Stilling	Oppgaver tilknyttet prosjektet
Lena Aarekol	Direktør UMAK	Øverste ansvarlig for prosjektet
Geir Rudolfson	Instituttleder	Personalansvar, nærmeste overordnede
Anne Aagaard	Administrativ leder	Tilsettinger, økonomi, administrasjon
Anja Roth Niemi	Forsker/fagleder forvaltningsarkeologi	Prosjektkoordinator, leder av styringsgruppa og leder av faggruppe forvaltningsarkeologi
Galina Idigesheva	Førstekonsulent	Økonomi, timeføring
Anna Chan	Rådgiver	Økonomi, timeføring

Tabell 2 UMs ledelse og sentrale personer i prosjektet.

STYRINGSGRUPPAS SAMMENSETNING OG VIRKSOMHET

Styringsgruppa er nedsatt av universitetet, og består av to interne og tre eksterne medlemmer, i tillegg til observatører. Oppgavene til styringsgruppa er å fungere som faglig referanse for prosjektet, bidra til å styrke den faglige kvaliteten og sikre størst mulig faglig utbytte.

Styringsgruppas mandat inkluderer også å påse at prosjektet følger vedtatt prosjektplan og budsjett, bidra til å konkretisere prosjektets problemstillinger, faglig og administrativ diskusjon og veiledning, og være en støttespiller for prosjektstaben.

Styringsgruppa består av følgende personer:

Navn	Stilling og arbeidssted	Rolle i styringsgruppa
Anja Roth Niemi	Forsker/fagleder, UM - UiT	Prosjektkoordinator og leder
Marianne Skandfer	Professor, UM – UiT	Medlem
Astrid Johanne Nyland	Førsteamanuensis, AM – UiS	Medlem
Steinar Solheim	Førsteamanuensis, KHM – UiO	Medlem
Morten Ramstad	Seksjonssjef UM – UiB	Medlem
Stine Grøvdal Melsæther	Arkeolog, Nordland fk.	Observatør
Ole Grimsrud	Seniorrådgiver, RA	Observatør
Tom André Edvardsen	Arkeolog, SVV	Observatør
Geir Rudolfson	Instituttleder, UM	Observatør
Ragnhild Myrstad	Konservator/arkeolog, Troms og Finnmark fk.	Observatør
Arne-Håkon Thomassen	Seniorrådgiver, Sametinget	Observatør

Tabell 3 Medlemmer og observatører i styringsgruppa

Det har vært gjennomført to møter i styringsgruppa i 2022. Det første ble avholdt digitalt 07.04.2021. Tema var status på etterarbeidet, planleggingen av feltsesongen og diskusjon rundt utvalgte lokaliteter og rapporter. Det andre møtet ble holdt i felt 20.-21.06.2022. Her var feltarbeidet hovedtema, og det ble gjennomført en befaringsrunde til alle lokaliteter som var under utgravning, samt flesteparten av de som skulle graves senere. I tillegg ble det avholdt et møte om feltarbeidets status, fremdrift og planer for resten av feltsesongen.

PERSONAL OG ROLLER

Prosjektledelsen og øvrige langtidsansatte har i 2022 bestått av følgende personer:

Navn	Stilling	Ansettelse	Merknad
Inga Malene Bruun	Prosjektleder	Fast	
Janne Oppvang	Ass. prosjektleder	Fast	
Erik Kjellman	Prosjektmedarbeider	Fast	
Mikael Cerbing	Utgravningsleder	Engasjement	25.05.2020-24.05.2023

Signe Groot Terkelsen	Utgravningsleder	Engasjement	01.05.2021 – 06.08.2023
Alice Sunde Kvalheim	Utgravningsleder	Engasjement	02.06.2021-03.06.2023
Martine Franksdatter Lahti	Feltleder GIS	Engasjement	18.05.2022-11.08.2023
Tor-Ketil Krokmyrdal	Feltleder	Engasjement	01.02.-01.05.2023

Tabell 4 Prosjektledelsen og utgravningsledere med ansettelsesforhold.

Janne Oppvang, Erik Kjellman og Inga Malene Bruun er fast ansatte ved UM for å utføre arkeologiske prosjekter. De tre utgravningslederne har vært Mikael Cerbing, Signe Groot Terkelsen og Alice Sunde Kvalheim. Opprinnelig var det for feltsesongen 2022 kun planlagt å ha to utgravningsledere, men med fortsettelsen av Kåringskrysset og Årbogen 2, ble det klart at det var behov for en tredje utgravningsleder.

Arbeidsoppgavene har vært fordelt som følger:

Navn	Oppgaver
Inga Malene Bruun	Ansvar for økonomi, administrasjon, fag, ansettelse, formidling, kontakt med og rapportering til tiltakshaver, kontaktperson for feltansatte, rapportskrivning
Janne Oppvang	Stedfortreder for prosjektleder, ansvar for fag, innkjøp, kontakt med entreprenører og tiltakshaver, ansettelse, rapportskrivning, katalogisering
Erik Kjellman	Ansvar for dokumentasjon, IT, fag, opplæring og oppfølging av feltleder GIS, digitalt etterarbeid, leiebiler, apputvikling
Mikael Cerbing	Utgravningsleder på Båtvikmyra, Storhaugen og Strand 1. Rapportskrivning, HMS-ansvarlig
Signe Groot Terkelsen	Utgravningsleder på Djupfest 1 og Kåringskrysset. Rapportskrivning, katalogisering, utstysansvarlig
Alice Sunde Kvalheim	Utgravningsleder på Fauskevåg 1, Fauskevåg 2 og Årbogen 2. Rapportskrivning, katalogisering, ansvarlig for kontakt med cateringfirma
Martine Lahti	Feltleder GIS, rapportskrivning, digitalt etterarbeid
Tor-Ketil Krokmyrdal	Feltleder, rapportskrivning, katalogisering

Tabell 5 Fordeling av arbeidsoppgaver

Dette er en grov oversikt, og oppgavene har vært mer flytende, spesielt under feltarbeidet, alt etter hva som var praktisk gjennomførbart.

Prosjekt- og utgravningsledelsen har vært til stede i felt det meste av tiden, bortsett fra under ferier og kortere fravær. Det øvrige personalet har hatt ansettelsesforhold av varierende varighet. Vi har etterstrebet å gi så lange kontrakter som mulig, og flesteparten av de feltansatte har hatt kontrakt for hele feltsesongen. Enkelte ansatte har hatt kortere engasjement, men dette har nesten utelukkende vært av eget ønske. På grunn av en del fravær, ansatte vi tre ekstra personer de for å dekke opp for noe av den tapte tiden.

Feltpersonalet har bestått av følgende personer:

Navn	Stilling	Uker
Kenneth Skaldebø	Feltleder	18
David Green	Feltleder	12
Ingvild Skau Mjelde	Feltleder	9
Tor Ketil Krokmyrdal	Feltleder	18
Astrid Tomine Sirevåg Torsvåg	Feltleder	17
Martine Franksdatter Lahti	Feltleder GIS	19
Michaela Rejnková	Feltleder GIS	19
Emilie Jørgensen	Feltleder GIS	19
Hanna Margrethe Utklev Gjeruldsen	Feltleder formidling	17
Slawomir Szyszka	Feltarkeolog	17
Karine Jellestad	Feltarkeolog	17
Konrad Owe Roykiewicz	Feltarkeolog	17
Love Eriksson	Feltarkeolog	17
Torill Osland Bakken	Feltarkeolog	17
Roberta Gordaoff	Feltarkeolog	17
Maciej Ehlert	Feltarkeolog	17
Montserrat Cucurella	Feltarkeolog	17
Steffen Tjøtta Bakke	Feltarkeolog	17
Fink Raymond Juhl	Feltarkeolog	17
Torstein Bjerkestrand Skaret	Feltarkeolog	17
Pia Seljeås	Feltarkeolog	16
Maria Winther Sørensen	Feltarkeolog	11
Maren Anna Gjerdrum	Feltarkeolog	11
Henrik Schneidereit Salomonsen	Feltarkeolog	8
Tina Sviggum	Feltarkeolog	6
Ilona Karlsson	Feltarkeolog	6
Olof Håkansson	Feltarkeolog	6
Jens Høgsbro Nederby	Feltarkeolog	5
Rik Semeijn	Feltarkeolog	4

Tabell 6 Feltansatte i 2022.

Høsten 2022 har Fink Raymond Juhl og Konrad Owe Roykiewicz arbeidet med å vaske funn og behandle prøver. De har jobbet på timesbasis, og vært ansatt totalt to uker hver.

ERFARINGER

Fravær

Vinteren og våren 2022 har vært preget av mye sykdom. Så godt som samtlige i prosjektledelsen gjennomgikk covid, og det gikk mye bort tid i sykemeldinger, sykdomskarantene og karantene etter påvist smitte hos familiemedlemmer. Heldigvis var pandemien kommet så langt, at

samfunnet åpnet opp og gått tilbake til normalen, i god tid før feltstart, og vi kunne ha første feltsesong uten at korona var en nøkkelfaktor.

Tidligere år vi gitt muligheten for alle som ønsket, å få fri i løpet av feltsesongen. Dette la vi til rette for også i år, men forutså ikke helt at etterspørselen om fri ville bli mye større en tidligere. Det førte både til en hel del administrasjon, og at vi satt igjen med timer som gjerne skulle ha blitt brukt. Dette er en erfaring vi tar med oss til kommende feltsesonger og langvarige feltarbeid.

I løpet av feltsesongen fikk vi inn tre oppsigelser. Disse skyldtes tilbud om annet arbeid, oppstart på studier og familiære forhold. En av oppsigelsene medførte at vi måtte finne en nye feltleder halvveis ut i sesongen. Vi valgte da å gi et opprykk til en av felttarkeologene, noe som fungerte bra.

I tillegg til en del ordinært sykefravær og noen sykemeldinger, så var tre ansatte borte over noe tid i forbindelse med dødsfall i sine nærmeste familier. Vi hadde også en personalsak, som krevde en del ressurser, og som medførte en del fravær fra felt.

For å ta igjen noe av den tapte tiden ansatte vi de siste ukene tre nye felttarkeologer. I tillegg har vi søkt RA om å få bruke ubrukte felttimer til oppgaver som egentlig var planlagt til feltarbeidet, slik som behandling av funn og prøver, men som måtte nedprioriteres på grunn av lav bemanning. Gjennom e-post av 16.09.2022 har vi fått tillatelse til å bruke denne tiden i etterarbeidet.

Forberedelser og organisering

I 2021 startet vi feltsesongen med at utgravningsledere, feltledere, feltledere GIS og øvrig prosjektledelse, hadde en uke forberedelsestid før resten feltpersonalet kom. Dette var noe som vi så fungerte, og som vi fortsatte med også i 2022. Aller først kom de feltleder GIS for å få innføring i de systemene, dokumentasjonspraksisen og programmene som brukes underveis i feltarbeidet. Noen dager senere kom feltlederne, og tiden ble brukt på å gi de ansatte informasjon om prosjektet, lokalitetene, og prioriteringer i felt, i tillegg til museets rutiner, organisering av arbeidshverdagen, og bli bedre kjent som et lederteam. Etter innspill fra fjoråret ble det satt av godt med tid til teamene.

Vi ser slik forberedelsestid som helt avgjørende. Ved oppstart av feltsesongen 2020 hadde vi ikke tid til noe slikt, og foruten et informasjonsmøte, så gikk feltmannskap og feltledelse rett ut i utgravning. Det ble en altfor brå start og mye forvirring. Å få etablert en felles forståelse av hva som skal skje og gjøres, og hvordan man gjør det, gir en helt annen ro og trygghet for både feltledelse og felttarkeologer, i tillegg til at det sørger for bedre kvalitet på arbeid og dokumentasjon.

Utfordringen er likevel hvordan dette bør gjøres på en måte som sikrer at nødvendige forberedelser blir gjort, og at feltledere og feltledere GIS får en tilstrekkelig innføring i det som trengs. I 2022 ble det satt av mer tid til de enkelte team for planlegging, i tillegg til at det ble satt av godt med tid til teamorganisering og innføring i rutiner. En del ting ble tatt opp i fellesskap, mens andre ting skulle diskuteres i teamene. Programmet for disse dagene ble laget av prosjektledelsen og justert etter innspill fra utgravningslederne. Erfaringen fra prosjektstabens side er at det på tross av en del forberedelsestid, fortsatt var unødvendig mye misforståelser og spørsmål gjennom sesongen. Vi opplevde også at det ble uenighet internt i enkelte team om

hvordan organiseringen skulle være, hvem som hadde ansvar for ulike oppgaver, og hvilke prioriteringer som måtte gjøre. Alt dette var tema som vi hadde diskutert i oppstartssuka.

Det er derfor tydelig at innføringsarbeidet har forbedringspotensiale, slett om det ikke er helt lett å peke på akkurat hvordan det bør gjøres. Det ville være fint om prosjektleder kunne ha mulighet til å være enda hyppigere i felt, og skjermes for en del av det administrative arbeidet. På det vist kan prosjektleder i større grad kunne fange opp usikkerhet og feil, før de blir til problem. Videre kan man med fordel se på en løsning der feltlederleddet kuttes, foruten på store eller spesielt krevende lokaliteter, og omdefinere utgravningslederrollen. Kanskje kan man med å fjerne noen ledd og en tydeligere organisering, skape klarere roller, noe som igjen gjør det enklere å ta beslutninger, gi beskjeder og ha oversikt. Det igjen vil kanskje føre til at innføringsarbeidet i starten vil bli mer oversiktlig, og at det er mer tydelig hvem som trenger ekstra oppfølging på enkelte ting.

Noe av utfordringen vår, som gjør at vi igjen og igjen havner i denne situasjonen, der innføring i rutiner tar uforholdsmessig mye tid, er at vi har en svært liten stab av fast ansatte arkeologer innenfor forvaltningsarkeologi. Det gjør at vi må lyse ut så godt som samtlige feltstillinger. Erfarne feltledere og feltansatte med lang fartstid fra faget, ville løst mye av utfordringene, men basert på søkerlistene, ser vi at den typen kompetanse er sjeldent. En feltstab med fast ansettelse og der opplæring og kompetanseheving er ressurser vi selv kan dra nytte av over tid, vil være den ideelle situasjonen. Å gi opplæring på de samme tingene år etter år, koster både tid og penger, og det føles demotiverende når man vet at kompetansen forsvinner når kontraktene går mot slutten. I tillegg har vi hatt en del eksempler på at ansatte har erfaring fra andre steder, og har sin måte å gjøre tingene på. Det er helt forståelig, men problemet oppstår når det går på tvers av det som er UMs linje, og det blir ulike praksiser og dermed uenighet blant ansatte. Å ha en større fast stab, ville gi oss en langt større robusthet som fagmiljø, og gjøre at vi fremstår som en tryggere og mer solid arbeidsgiver. I tillegg ville det være enormt ressursbesparende, og heve kvaliteten på arbeidet.

I 2022 kom dette spesielt godt til syne på GIS-området. Vi hadde ingen søkere som hadde erfaring som feltleder GIS eller tilsvarende stillinger, slik at disse ble rekruttert fra søkerlista som feltarkeolog. Ettersom de ansatte var nye i rollen ble det satt av ekstra tid til innføring og oppfølging. I ettertid ser vi at det likevel ikke var tilstrekkelig. Det var ikke noe å si på innsatsen til de aktuelle personene, men det viser bare at det å sikre tilstrekkelig god dokumentasjon krever at man enten setter av enda mer tid til innføring, eller at man etterstreber å beholde de som allerede har opparbeidet seg erfaring. Det siste er helt klart å foretrekke, men krever kontrakter av lang varighet, forutsigbarhet og aller helst faste stillinger. Når vi hvert år må starte fra start og gi opplæring både i rutiner, arbeidsflyt og programmer, så bruker vi mye ressurser på det, og vi får heller ikke erfarne GIS'ere. Det går igjen ut over dokumentasjonen, og det materialet vi sitter igjen med etter endt utgravning.

PRAKTISK GJENNOMFØRING AV FELTSESONGEN

KONTAKT MED TILTAKSHAVER

Kontakten med tiltakshaver har vært ivarettatt av Inga Malene Bruun og Janne Oppvang med Erik Kjellman som stedfortreder ved ferieavvikling/fravær. Kontaktpersonene hos SVV har vært:

Navn	Rolle/stilling
Reidar Johansen	Prosjektleder
Unni Kufaa	Koordinator
Siw Schultz Gabrielsen	HMS-koordinator
Jonny Gullholm	Byggeleder
Børge Johansen	Byggeleder
Line Vestnes	Byggherrestøtte og kontaktperson

Tabell 7 Kontaktpersoner ved Statens vegvesen 2022, Hålogalandsvegen.

Prosjektet har i felt delt kontorlokaler med byggeleder og byggherrestøtte og dette sørget i 2020 for en god kontaktflate der tema har kunnet tas opp løpende. I 2021 var disse kontorene sjeldnere bemannet, og vi fikk en litt større avstand til våre kontaktpersoner og dermed også til underentreprenørene. I 2022 var Børge Johansen på kontoret store deler av feltsesongen, noe som gjorde den daglige kontakten med SVV enklere.

Årets første møte med SVV hadde vi 01.03.2022 på Teams. Dette var et møte for å diskutere undersøkelse av Årbogen 2, presentere idé om et mulig bokprosjekt basert på prosjektets resultater, samt mulig utvidelse av vegprosjektet. Sistnevnte omfattet én lokalitet, som trolig vil bli undersøkt i 2023, men da ikke som en del av dette prosjektet.

De to neste møtene hadde vi 18.03.2022 og 26.04.2022 på Teams. Hovedtema var fremdriftsplan for feltsesongen, og infrastruktur i forbindelse med arbeidet.

I starten av feltsesongen ble det holdt møter omtrent annenhver uke. Etter hvert viste det seg imidlertid og ikke være nødvendig med så hyppige møter, og de ble heller arrangert ved behov. Møtene ble holdt på Rødskjær.

Sæteråsen maskin har vært SVVs underentreprenør for maskin og vår kontaktperson her var John Berg-Jensen. Sæteråsen var ansvarlig for drift, praktisk tilrettelegging av infrastruktur og bruk av gravemaskin. Samarbeidet har fungert godt.

Den siste underentreprenøren vi forholdt oss til var X-maskin som var ansvarlig for brakkeriggene våre, både i felt og boligriggen. Kontakt med disse gikk hovedsakelig gjennom SVV. Fra vårt ståsted har dette samarbeidet også fungert godt.

INFRASTRUKTUR

Parkering og adkomst til felt

Før den annonserte oppstarten på hver lokalitet ble det opparbeidet oppstillingsplass for biler og letthus, samt adkomst til feltene. Vi hadde på forhånd meldt inn hvor stor plass det var behov for (hvor mange biler), og hvor nært felt vi måtte parkere. Dette sto klart da vi startet opp, ordnet av SVV og underentreprenør Sæteråsen Maskin. Underveis var det god kommunikasjon og det var gjort avtaler med grunneiere på forhånd. På Djupfest var det fra starten knapt med

parkeringsplasser og dårlig sikt ved utkjøring på veien. Dette ble raskt utbedret. På Årbogen 2 visste vi fra fjoråret at adkomst og infrastruktur kunne by på utfordringer. Letthus, vanntanker og tilhørende utstyr ble kjørt opp med traktor over et jorde. Planen var egentlig å kjøre vann samme vei, men heldigvis viste det seg at bekken som rant gjennom lokaliteten inneholdt nok vann til å dekke behovet til sålding. Personbilene parkerte et stykke unna og gikk opp til felt. På Kåringskrysset brukte vi samme adkomst som i 2021.

Leiebiler

Foran feltsesongen 2022 ble arbeidet med å sikre leiebiler satt i gang svært tidlig. Det ble tidlig avdekket at UiTs rammeavtale for leiebiler med Hertz ville utløpe 30. juni. Etter avklarende samtaler med Hertz og innkjøpsavdelingen på UiT, ble det klart at for å sikre stabil tilgang til biler og priser på disse bilene, ville det være nødvendig å få et eget pristilbud fra Hertz. Kravene til bilene var at de skulle være så like som mulig og ha høy bakkeklaring.

Resultatet ble en avtale som sikret oss leiebiler gjennom hele sesongen, og til en garantert fast månedlig pris. Baksiden var at vi fikk en kjørelengdebegrensning på 2000 km per bil per måned. Kjøring ut over dette skulle i utgangspunktet koste 2,50 kr per kilometer, men vi fikk reforhandlet dette til 1,50 kr. Tilbudte biler var av typen Suzuki S-Cross.

Vi så oss nødt til å lage et system for å holde oversikt på bruken av bilene og løsningen ble en applikasjon utviklet gjennom Microsoft PowerApps av Erik Kjellman. Gjennom denne appen var det mulig å registrere kilometerstand, samt booke bilene.

Underveis i sesongen ble bilene rotert mellom de ulike feltene slik at de bilene som hadde mest gjenstående kilometer ble plassert på feltene lengst unna Rødskjær og omvendt. På denne måten kunne vi maksimere antall kjørte kilometer for hver enkelt bil uten mye merarbeid.

Erfaringene med leiebilene i år har vært gode. Med unntak av noen få hendelser har bilene fungert uten problemer. De gangene det har oppstått problemer har leiebilfirmaet ordnet opp i løpet av få dager. I de tilfellene hvor biler har vært ute av rotasjon har vi enkelt kunne rokkere om på bilene slik at alle som skulle i felt hadde tilgang på bil. Tilbakemeldingene fra arkeologene som benyttet leiebilapplikasjonen har vært gode. Denne applikasjonen kan med fordel brukes på andre større prosjekter hvor man har mange leiebiler å holde oversikt over. En oversikt over hvem som kjørte hvilken bil, var god å ha, da en fartsbot ble sendt til den som hadde hentet ut bilen. Vi kunne raskt fastslå at vedkommende ikke hadde kjørt bilen på det aktuelle tidspunktet, og Politiet sendte boten videre til den aktuelle personen.

Ved tilbakelevering av bilene ble det avdekket noen få mindre skader, slik som overfladiske riper i lakk. Dette var forventet grunnet bruken av bilene.

Generelt sett har leiebilene fungert utmerket med tanke på framkommelighet og plass til personale og utstyr.

Pausebrakker, letthus, kontor og boligbrakke

SVV var ansvarlig for å stille med fasiliteter tilpasset våre behov og oppdraget ble utført av underentreprenører X-maskin i samarbeid med Sæteråsen. Alle brakkene skulle være utstyrt med strøm, kontorplass, pauserom, toalett, vann og trådløst internett. Internett var, som

tidligere år, en utfordring gjennom hele sesongen. Våren 2022 testet vi tilgang og kvaliteten på internett på de ulike lokalitetene, for å være sikre på at det var dekning overalt. Likevel opplevde vi stadig tregt nett så snart to personer måtte bruke det samtidig, eller én skulle arbeid med f.eks bilder eller fotogrammetrier. Dettet forsinker arbeidet betydelig. Til stadighet måtte feltleder GIS kjøre til Rødskjær for å få tilstrekkelig internettkapasitet, noe som gjør at en hel del tid går bort i reisetid.

I 2022 brukte vi de store brakkeriggene på Fauskevåg 1 og 2, Storhaugen og Djupfest 1, mens det på de øvrige lokalitetene ble brukt letthus. Vi hadde to letthus på hver lokalitet; ett til kontor og ett som pausebrakke. Det har vært en stor forbedring fra tidligere år, da det har vært svært trangt i letthusene. I de store brakkene var det fire kontorplasser, et stort spiserom, kjøkken, toalett, stor håndvask, lomperom og vanddispenser (da det ikke var drikkevann i springene). Disse brakkene har vært virkelig gode, og noe samtlige arbeidstakere har satt pris på gjennom de tre årene vi har brukt dem. Brakkene ble drevet på aggregat, noe som i 2022 fungerte greit. Tidligere år har det vært en del problemer med at aggregatene – og dermed arbeidet – har stoppet opp. I 2022 har det vært noe tilfeller av stans, og blant annet måtte aggregatet på Båtvikmyra byttes, men alt i alt har det gått bedre enn tidligere år.

Kontorene til prosjektledelsen var i et felles kontorlokale på Rødskjær, utleid av Harstad havn/kommune. Lokalet ble tilpasset og innredet for oss i 2020, og disse fasilitetene med kontor, lager, funnmottak og kjøkken/pauserom fungerte fortsatt godt. SVV disponerte to kontorer i samme lokale. Tidligere år har det vært problemer med manglende ventilasjon og mye støv fra tungtrafikken utenfor. Førstnevnte ble utbedret i 2021. Tungtrafikken var nå betydelig redusert, og i tillegg ble hele veien på Rødskjær asfaltert sommeren 2022, noe som gjorde at støvproblematikken nærmest forsvant.

I kontorlokalene fikk vi innredet et funnvaskingsrom, og vi disponerte et relativt stort lager med to kjøleskap og to frysere til funn og prøver. Alt dette fungerte godt også i 2022.

Innlosjeringen i brakkerigg på Rødskjær var uforandret. Løsningen å ha alle samlet på én rigg, der alle har sitt eget rom og bad, har vært svært bra. Rikken var ny og av god standard, og her fantes alt vi trengte. Lomperom og kjøkkenfasiliteter var i minste laget, ettersom det gjerne blir mange folk der på samme tid. I tillegg var inngangsparti og adkomst til kjøkkenet og lomperom i samme rom, slik at det ble mye ferdsel på et lite område. Det var heller ikke ventilasjon på brakkeriggen, noe som kanskje kan være ønsket til en annen gang, ettersom det fort ble tett luft, og kan være kaldt å lufte med vinduer. Alt dette er imidlertid mindre ting, og vi har hatt svært gode erfaringer med å bo sammen på denne måten. Vi tror det har bidratt til å styrke fellesskapsfølelsen og gitt muligheter for å finne på ting sammen på fritiden. Samtidig var det mulig å oppholde seg på rommet, dersom man ønsket tid for seg selv. Det å ha eget rom og bad, har nok vært helt avgjørende for at det sosiale miljøet har vært så bra, og ansatte har trivdes på brakkeriggen.

Renhold av brakker og letthus har tidligere år vært delvis manglende og dårlig utført. I 2022 var imidlertid dette bedre enn årene før. Fellesarealene på boligriggen ble vasket to ganger i uka, mens feltbrakkene, kontorriggen og rommene – inkludert skift av sengetøy og håndklær – ble vasket ukentlig. Fortsatt var det enkelte letthus som ikke ble rengjort på en stund, og kontoret på Rødskjær hadde ingen rengjøring den første tiden, men dette bedret seg da SVV ga beskjed.

Såldesystem og tilgang på vann

Tilgangen på vann har vært bra på alle lokaliteter. Vanntrykket kunne med fordel vært høyere på noen av lokalitetene, men det fungerte greit likevel. De gangene aggregatet stoppet, så påvirket dette også pumpene og vi fikk ikke vanntilførsel til felt, noe som igjen påvirket fremdriften. Dette var ikke et stort problem i 2022. Vanntankene på de felt der det trengtes ble fylt opp jevnlig og pumpene ble vedlikeholdt av Sæteråsen. På Årbogen 2 kunne vi bruke vann fra bekken, og dette fungerte godt som såldevann.

Til feltsesongen 2021 ble såldekassene modifisert slik at de ble mer håndterlige og fikk ett kraftigere nett og bedre festing. I 2022 har såldene fungert bra, og utsetting såldestasjonene har vært et godt samarbeid mellom utgravningslederne og Sæteråsen.

Skogrydding og bruk av gravemaskin

SVV og Sæteråsen Maskin har stått for rydding av skog på lokalitetene og alle lokalitetene var klare til vi skulle starte undersøkelsene, bortsett fra Våtvoll. Her opplevde vi at han som skulle skoge ikke hadde fått beskjed hvor lokaliteten var, og ventet på oss utenfor brakkeriggen på morgenen. Dette gjorde at våre folk måtte vente på at skoging og rydding ble ferdigstilt. Ettersom dette var en liten lokalitet med begrenset med trær, gikk det relativt raskt.

Vi holdt oss stort sett til den oppsatte planen når det gjaldt bruk av gravemaskiner, og hvis det var avvik hadde vi god kommunikasjon slik at Sæteråsen kunne omdisponere sine ressurser. Det største avviket var en justering av fremdriftsplanen underveis, for å få en bedre fordeling av ressursene på lokalitetene. Denne justeringen ble godkjent av Sæteråsen og SVV. Ellers opplevde vi at avtorving gikk raskere og enklere enn tidligere år. Dette skyldes nok både mer drevne arkeologer og gravemaskinførere, samt bedre utnyttelse av de som hadde denne kompetansen.

Det ble utført 54 dagsverk med gravemaskin til arkeologiske formål i løpet av sesongen 2022. Maskinene har vært brukt til flateavdekking. Vi hadde som hovedregel to gravemaskiner tilgjengelig i ulike størrelser fra 5 - 16 tonn, med rotortilt og flatt/rett skjær. På Djupfest 1 brukte vi halvannen uke med to maskiner; en på hver side av lokaliteten. Det var svært effektivt, og en god løsning. Sæteråsen Maskin har også i år vært behjelpelige med å slipe opp utstyr ettersom spader, krafser og graveskjeer ble sløve.

FELTSESONGEN 2022

ORGANISERING

Reisedag til felt var 23.05. og det var prosjektstaben, utgravningsledere, feltledere og feltleder GIS som var der de første dagene. Målet var å gi teamene mulighet til å bli kjent, planlegge arbeidet på lokalitetene, foreta befaringer, samt få unna alt praktisk som henting av klær, infomøte, innføring i rutiner osv. Det er ikke avsatt midler til slike oppstartsting i prosjektplanen, men det lot seg gjøre siden vi hadde noen ubrukte timer fra koronautbruddet i 2021. Erfaringene rundt oppstartsuka er nærmere beskrevet i kapitlet «Om prosjektet».

30.05. ankom feltarkeologene, og de hadde infomøter, vegvarsling og andre oppstartsaktiviteter de første dagene. Feltledelsen startet opp feltene så smått 31.05. og så kom det flere og flere folk til etter hvert som de hadde fått klær, tatt kurs osv. Alt av nødvendige kurs, innføring i rutiner, og nødvendige oppstartsdager spiser for mye av gravetiden. Til senere prosjekter vil det være flott om det allerede i prosjektplanen er avsatt tid til reise, kjøring til og fra felt, samt oppstart.

Gjennom feltsesongen har vi samlet vært rundt 30 personer, noe som er maksimalt antall personer som kan bo på brakkeriggen. Personalet har vært organisert i tre team:

- **Team 1:** Signe Groot Terkelsen var utgravningsleder, David Green og Tor-Ketil Korkmyrdal var feltledere på hver sin lokalitet, og Michaela Rejnková var feltleder GIS. Med seg hadde de 4-8 feltarkeologer. Dette teamet jobbet på med yngre steinalder på Djupfest 1 og middelalder/nyere tid på Kåringskrysset.
- **Team 2:** Alice Sunde Kvalheim var utgravningsleder, Kenneth Skaldebø var feltleder og Emilie Grønnegaard Greve Jørgensen var feltleder GIS. Med seg hadde de 5-6 feltarkeologer. Dette teamet jobbet med eldre steinalder på Fauskevåg 1 og 2, samt Årbogen 2.
- **Team 3:** Mikael Cerbing var utgravningsleder, Ingvild Skau Mjelde startet som feltleder og avsluttet sin kontrakt i juli, og da tok Astrid Tomine Sirevåg Torsvåg over rollen som feltleder. Martine Lahti har vært feltleder GIS. Med seg hadde de et team på 3-6 feltarkeologer. Dette teamet jobbet lokaliteter fra eldre steinalder på Strand 1, og yngre steinalder/tidlig metalltid på Båtvikmyra og Storhaugen.

I tillegg sto assisterende prosjektleder Janne Oppvang og prosjektmedarbeider Erik Kjellman for arbeidet med helleren på Våtvoll.

På grunn av fravær og behov for justering av ressursbruken og best utnyttelse av kompetansen, har vi endret på teamsammensetningen underveis. Det har også vært enkelte dager der det av praktiske årsaker, har vært nyttig å fordele folk litt annerledes enn det som var oppsatt.

Utgravningslederne har hatt det daglige ansvaret for arbeidet, og at har stort sett vært til stede på sine felt daglig. I 2022 har vi i større grad enn tidligere, fortsatt og avsluttet ett felt, mens neste lokalitet ble avtorvet. Det har betydd at utgravningsleder i en overgangsperiode har to parallelle felt gående, noe som har gått greit. På Djupfest 1 valgte vi å forlenge undersøkelsene, etter råd fra styringsgruppa, og forlengelsen ble lagt parallelt med Kåringskrysset. Det betydde at utgravningsleder måtte reise mellom feltene, men det fungerte bra likevel. Forutsetningen for at utgravningsleder skal kunne ha parallelle felt og samtidig være tett på feltarbeidet, er at reisetiden mellom lokalitetene ikke blir for stor.

Til motsetning fra tidligere år har vi hatt mulighet til å ansette flere internasjonale søkere. Tidligere har dette begrenset seg til Norden, mens vi i 2022 i tillegg hadde ansatte fra Polen, Nederland og Tsjekkia. Dette året hadde vi også flere ansatte med felterfaring, noe som var en stor fremgang. I tillegg hadde vi mer uerfarne studenter, men de lærte kjapt av de som har flere feltarbeid bak seg, og vokste med oppgaven. Vi merker også at de som har jobbet for oss tidligere, kan rutiner og vet hvordan ting skal gjøres, og er med på å lære opp og støtte de som er ferske i prosjektet.

LOKALITETENE

I 2022 var det 9 lokaliteter som skulle undersøkes. Tidsmessig fordelte de seg på eldre steinalder, yngre steinalder, tidlig metalltid, middelalder og nyere tid. Samtlige lokaliteter ble avsluttet i henhold til planen. Den mindre undersøkelsen på Våtvoll, som måtte utsettes fra 2021 pga grunnervervet, ble også ferdigstilt. Det ble gjort prioriteringer underveis, for å kunne utnytte tidsbruk og personell på de lokalitetene med størst arkeologisk potensiale, og heller nedskalere lokaliteter som viste seg mindre interessante. Disse lokalitetene ble undersøkt i 2022:

Lokalitet	Askeladden ID	Fylke	Kommune	Art	Datering
Kåringskrysset/Lødingen prestegård	48564	Nordland	Lødingen	Boplass med tufter	Middelalder/nyere tid
Våtvoll	214476	Troms og Finnmark	Kvæfjord	Heller	Middelalder/nyere tid
Storhaugen	215443	Nordland	Lødingen	Boplass med tufter	Yngre steinalder*
Djupfest 1	215478	Nordland	Lødingen	Boplass med tufter	Yngre steinalder
Strand 1	215415	Nordland	Lødingen	Aktivitetsområde	Eldre steinalder
Båtvikmyra	215479	Nordland	Lødingen	Boplass med tufter	Yngre steinalder/tidlig metalltid*
Årbogen 2	281683	Troms og Finnmark	Harstad	Produksjonsplass	Eldre steinalder/tidlig metalltid
Fauskevåg 1	214628	Troms og Finnmark	Harstad	Boplass	Eldre steinalder
Fauskevåg 2	214641	Troms og Finnmark	Harstad	Boplass	Eldre steinalder

Tabell 8 Lokaliteter undersøkt i 2022. *Vi har ikke fått resultatene fra C-14 analysen, periodisk tilhørighet er basert på typologi og høyde over havet.

FAGLIG STRATEGI OG UNDERSØKELSESMETODE

Prosjektets undersøkelsesmetode tilpasses alltid den enkelte lokalitet basert på informasjonspotensial, problemstillinger og eventuelle begrensninger som natur/terreng, plassering og tilgjengelighet. Som hovedregel følger vi en overordnet strategi for alle typer lokaliteter:

1. Dokumentasjon av lokaliteten før inngrep
2. Avtorving, maskinell eller manuell, av hele eller en forhåndsbestemt del av lokaliteten
3. Grovopprensning av overflaten
4. Visuell befaring av overflaten
5. Finrensing av områder med strukturer og/eller funn og potensiale
6. Innmåling og utsetting av koordinatsystem
7. Dokumentasjon av alle åpne overflater

STEINALDER

Videre strategi for steinalderlokaliteter:

8. Undersøkelsene utføres etter konvensjonell steinaldermetode, med undersøkelse av mekaniske lag innenfor ruter på 1 m² og kvadranter på 0,5 m².
9. Åpne funnområder undersøkes med prøveruter basert på funnkonsentrasjoner og områder med potensiale for funn.
10. Dokumentasjon for underveis og for hvert lag eller kontekst som graves
11. Strukturer undersøkes ut ifra strukturens egenart og potensiale, sammen med tilhørende utenforliggende områder.
12. Dokumentasjon av alle utgravde områder

På Djupfest 1 gikk man, etter anbefaling fra styringsgruppa, bort fra mekaniske lag og gravde heller det øverste stratigrafiske laget, og litt dypere utvalgte steder. Ellers forholdt man seg stort sett til strategien. Stramme prioriteringer og tidsnød har preget mange av de tidligere lokalitetene. Prioriteringer var selvsagt en del av arbeidet også i 2022 også, men disponeringen av tiden var bedre enn tidligere. Samtlige lokaliteter ble undersøkt tilfredsstillende.

SAMISKE OG NYERE TIDS KULTURMINNER

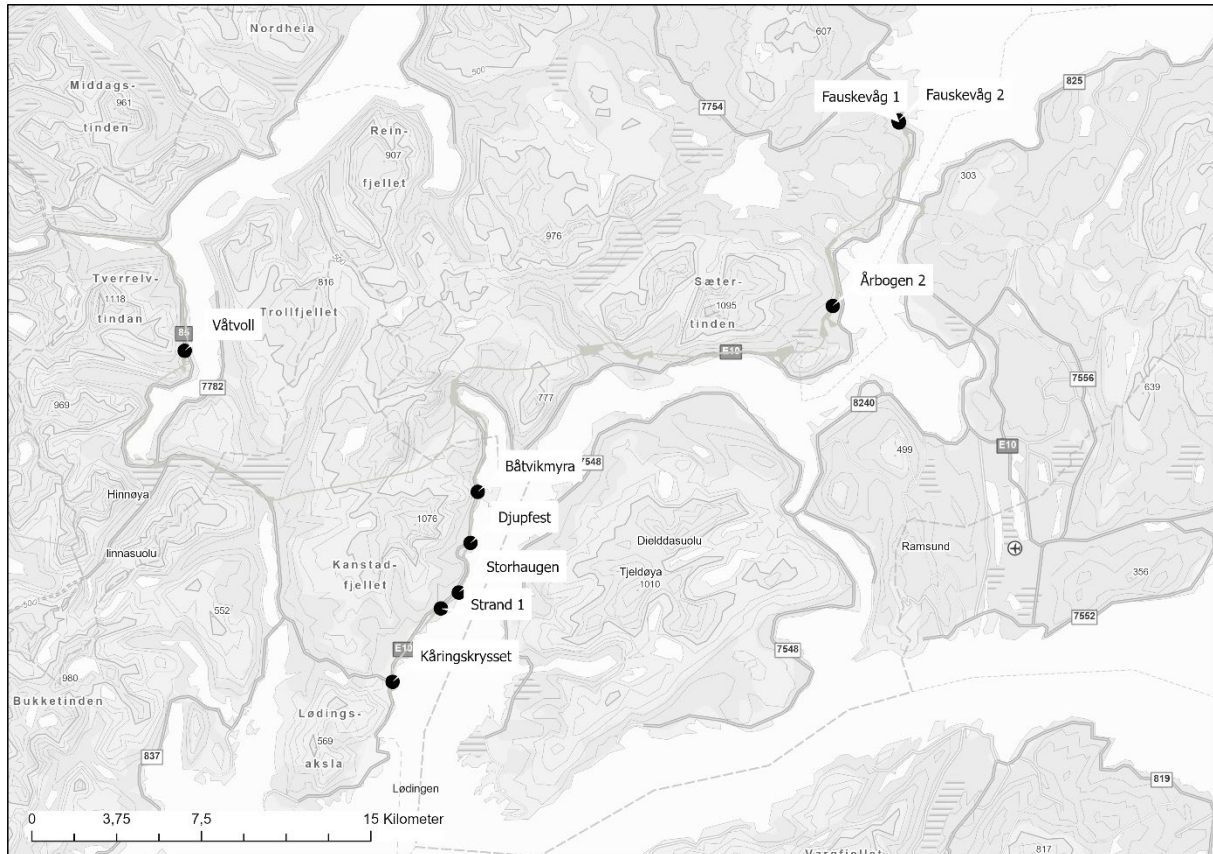
Videre strategi for samiske og nyere tids kulturminner:

8. Definering av- og prioritering mellom fremkomne strukturer
9. Snitting eller kontekstgraving av strukturer, ut fra hva slags struktur det dreier seg om
10. Dokumentasjon av alle utgravde områder

På Kåringskrysset fortsatte man arbeidet, og punkt 1-8 var delvis gjort. Arbeidet var imidlertid ikke ferdigstilt, slik at etter en kort opprensning fortsatte vi på punkt 8. For den utvidede delen av lokaliteten begynte vi på punkt 1.

PRESENTASJON AV LOKALITETENE

I 2022 ble 9 lokaliteter undersøkt. I dette kapitlet vil alle lokalitetene presenteres kort. Geografisk fordelte de seg mellom nord om Tjeldsundbrua og sørover til Kåringskrysset, i tillegg til en liten lokalitet i Gullsfjorden. Tidsmessig tilhørte lokalitetene primært steinbrukende tid, samt middelalder og nyere tid. Tabellene er fylt ut av Signe Groot Terkelsen (Djupfest 1 og Kåringskrysset), Mikael Cerbing (Strand 1 og Storhaugen), Alice Sunde Kvalheim (Fauskevåg 1, Fauskevåg 2 og Årbogen 2), Martine Lahti (Båtvikmyra) og Janne Oppvang (Våtvoll).

Figur 2 Kart over området og lokalitetene som ble undersøkt i 2022 (laget av Erik Kjellman)

KÅRINGSKRYSSET/LØDINGEN PRESTEGÅRD

Lødingen Prestegård, TS-16080, 28/5, Lødingen kommune, Nordland Fylke	
Askeladden ID:	48564
Hoh:	4,5-7 moh
Utgravningsleder:	Signe Groot Terkelsen
Feltleder:	Tor-Ketil Krokmyrdal
Feltleder GIS:	Michaela Rejnková
Feltarbeider:	3-8
Dagsverk i felt:	142
Tidsrom:	15.08.2022-20.09.2022
Metode:	Maskinell avtorvning, snitt og stratigrafisk gravning av strukturer
Avtorvet areal:	891,8m ²
Utgravd areal:	41,7m ²
Utgravd volum:	14,6m ³
Volum pr. dagsverk:	0,1m ³
Funn:	bein: 34, flint: 5, glass: 4, keramikk: 27, leirklining: 22, metall: 104, organisk (ikke bein): 6, andre: 12 (begge år, alt er omtrentlige tall)
Strukturer:	Fire hustufter, herav to flerromstufter og to antatt økonomibyg, en rydningsrøys
C14-dateringer:	14539-1640 e.Kr
Periode:	Sein middelalder, tidlig nyere tid

På Kåringskryssset/Lødingen prestegård, heretter bare kalt Kåringskryssset, ble det alt i 1969 registrert to gammetufter med steinsatte valler, og de ble tolket til å være fra en samisk husmannsplass fra 1700-tallet. Lokaliteten ligger like øst om Kåringskryssset, mellom fjæra og påførte masser som i dag danner en bratt skråning opp mot veien. Stedet kalles Lastranda, og ligger i Grønnelvosen.

Kåringskryssset ble startet opp sommeren 2021. Etter avtorvning oppdaget vi at det i tillegg til de to kjente tuftene, også fantes en større tuft. Denne var større og avlang i formen, og ligner en fellesgamme. Underveis i feltarbeidet så man ytterligere to mindre tufter. På grunn av at antallet tufter var så mye større enn opprinnelig planlagt, fikk vi utvidet undersøkelsene til 2022. Etter avtorvning i 2022 viste det seg at det ikke var to tufter, men enda en lang tuft lignende en fellesgamme. Denne lå delvis under fellesgammen fra 2021. Dateringene fra 2021 og 2022 er omtrent helt identiske, og de er gjennomgående i de ulike tuftene.

Tuftene har ganske ulik utforming og har trolig vært brukt til forskjellig formål. De store tuftene har tydelig rominndeling. I et par av tuftene var det ovner, og i én var gulvet lagt oppå en stor stein slik at det skrådde nedover fra midten og ut mot veggen. Flere av tuftene har tydelige heller lagt ved inngangen. Bygningsmaterialer har vi funnet svært lite av, bortsett fra en del leirklining. Det er ikke spor av torv eller treverk. Funnmengden er også begrenset, og det er en overvekt av bein og metall. I tillegg er det noe keramikk. I 2022 fant vi en fin hengelås i den antatt yngste av de to store tuftene, i tillegg til biter av et vindusglass.

I de historiske kildene fra 1700-tallet omtales familien som skal ha hatt tilhold i området, som lutfattige og det er en tragisk historie. Tuftene viser imidlertid å være eldre, og antall bygninger og funn, tyder på at de som holdt til her var relativt velholdne.

STRAND 1

Strand 1, Ts 16152, 29/4, Lødingen, Nordland	
Askeladden ID:	215415
Hoh:	23.5-27 möh
Utgravningsleder:	Mikael Cerbing
Feltleder:	Ingvild Mjelde & Astrid Tomine Torsvåg
Feltleder GIS:	Martine Lahti
Feltarkeologer:	3
Dagsverk i felt:	81
Tidsrom:	27/6 till 29/7-2
Metode:	Maskinell avbaning, 10 cm mekanisk kvadrantgrävning, handschaktning.
Avtorvet areal:	669 m ²
Utgravd areal:	Lag 12: 60.5m ² Lag 32: 4m ² Lag 45: 0m ²
Utgravd volum:	6.45 m ³
Volum pr. dagsverk:	0.0796m ³
Funn:	934
Strukturer:	0
C14-dateringer:	1020-1150 e.Kr.
Periode:	Senmesolitikum

Strand 1 ligger ca 4 m nord for Kåringskrysset, på en lygkledd flate like nedenom E8. Her var det opprinnelig registrert en tuft og to groper med ukjent funksjon. Det ble også gjort en del funn av varierte råmaterialer. Beliggenheten er annerledes enn de fleste andre lokaliteter på prosjektet, og minner kanskje mest om Haukebø 2. Lokaliteten ligger ikke eksponert mot havet, men på baksiden av en knaus og det som må ha vært et nes. Trolig må her ha vært gode og beskyttede landingsforhold for båt.

Avtorving av lokaliteten gikk raskt ettersom det viste seg å være sandgrunn og knapt noe stein. Den antatte tufta, viste seg å være en naturlig forsenkning. Den ene av gropene ble snittet, og tolket til å være et mulig rotvelt. Det ble sendt inn en prøve til datering herfra, og den ble datert til tidlig middelalder. Den andre gropen, som lignet svært på den første, ble da nedprioritert og ikke undersøkt nærmere. Områdene som hadde positive prøvestikk og en del funn under registreringen, var så godt som helt funntomme under utgravningen. Det ble gjort en del prøveruter både her og andre steder på feltet, men uten å finne noe. Innsatsen ble da heller konsentrert rundt motsatt ende av lokaliteten der det var to funnkonsentrasjoner. Den ene besto nesten utelukkende av bergkrystall, mens den andre var av litt mer varierte harde bergarter, blant annet en del chert og noe jaspis. I tillegg ble det funnet en stor flintflekke under under avtorving. Denne lå helt for seg selv, uten noe særlig med funn rundt. Det ble ikke påvist noen strukturer eller boligelementer. Bortsett fra kull fra den ene gropa, var det ikke kull eller annet daterbart materiale på lokaliteten. Basert på materialet mener vi at Strand 1 må ha vært en senmesolittisk lokalitet.

Strand 1 viser ingen tegn på å være brukt over lengre perioder eller av mange personer. Tvert imot tyder materialet på to-tre episoder med kortere stopp. Kanskje har gode havnemuligheter og flate beskyttet fra havet trukket folk hit.

Midtveis i utgravningen hadde feltleder Mjelde sin siste arbeidsdag på prosjektet, og ny feltleder Torsvåg startet opp. Selv om tidspunktet ikke var ideelt med tanke på at utgravningsleder var på ferie, og Storhaugen skulle startes opp tidligere, så gikk overgangen veldig bra.

STORHAUGEN

Storhaugen, Ts16151, 29/1, Lødingen, Nordland.	
Askeladden ID:	215443
Hoh:	18-25 möh
Utgravningsleder:	Mikael Cerbing
Feltleder:	Astrid Tomine Torsvåg
Feltleder GIS:	Martine Lahti
Feltarbeider:	Mellan 3 och 6
Dagsverk i felt:	233
Tidsrom:	18 juli – 21 september 2022
Metode:	Maskinell avtorvning, normal stenåldersgrävning, maskinell schaktning.
Avtorvet areal:	1288 m ²
Utgravd areal:	Lag 1: 114.5m ² Lag 2: 46.5m ² Lag 3: 0m ²
Utgravd volum:	8.9375m ³
Volum pr. dagsverk:	0.0384 m ³
Funn:	1034
Strukturer:	5 husstrukturer, 2 eldstäder, minst 6 andre möjlige relaterade anläggningar.
C14-dateringer:	•
Periode:	Yngre stenåldern/neolitikum

Storhaugen ligger om lag 5 km nord for Kåringskrysset, og er en stor lokalitet fra yngre steinalder. Terrenget er skrånende og bevokst av både furu og lauvskog. I denne skråningen ble det under registrering registrert flere hustufter. Med skog og all vegetasjon var disse vanskelige å se, men etter trefelling fremsto de ganske tydelig. Det ble derfor gjort en vurdering om å nedprioritere Strand 1, og heller starte opp Storhaugen samtidig som Strand 1 ble avsluttet.

Fem av tuftene på Storhaugen lå relativt konsentrert, men på tre ulike høyder i skråningen. Her var ingen tydelige terrasser, men mer skrånende terreng med noen utjevninger her og der. I tillegg var det registrert en sjetten tuft beliggende for seg selv, men etter avtorvning ble det klart at denne ikke var noe. De resterende tuftene viste seg å være ryddete flater heller enn nedgravde forsøkninger. Tre av de ryddete flatene var rundlige i formen og var plassert på hver sin høyde, men de to siste var mer avlange i formen. To av husstrukturene hadde ildsteder, men bortsett fra det var det få strukturelement.

Jevnt over var det lite funn på lokaliteten, og av redskaper var det noen slipte skiferkniver og skiferspisser, og ett fiskesøkke. Det var i de to øverste husstrukturene at det ble funnet mest funn, selv om det ikke her heller var mye.

Det er vanskelig å forstå og tolke lokaliteten, ettersom strukturene jevnt over er ganske vage, virker forstyrret, og funnene heller ikke gir så mye å gå etter. Dette kan kanskje skyldes at lokaliteten har vært påvirket av både ras og vann. På de våteste dagene i løpet av utgravningen, ble det tydelig at vann i området helt naturlig fant veien ned over felt, noe som resulterte i at adkomstveien ble vasket bort. Foreløpig tolkning av Storhaugen, tyder på at det kan ha vært et sted som er brukt over tid, og til gjentatte besøk. De enkle husstrukturene og den lave funnmengden, kan tyde på opphold av relativt kortvarig karakter, kanskje under sommerhalvåret.

DJUPFEST 1

Djupfest 1, TS-16147 og TS-16148, 30/1 , Lødingen kommune, Nordland Fylke	
Askeladden ID:	215478
Hoh:	20-25 moh
Utgravningsleder:	Signe Groot Terkelsen
Feltleder:	David Edward Green
Feltleder GIS:	Michaela Rejnková
Feltarkeologer:	2-10
Dagsverk i felt:	483
Tidsrom:	25.05.2022-19.09.2022
Metode:	Maskinell flateavdekking, steinaldergravning i kvadranter med snitt av utvalgte strukturer
Avtorvet areal:	2742,2m ²
Utgravd areal:	Lag 1: 173m ² Lag 2: 27m ²
Utgravd volum:	20m ³
Volum pr. dagsverk:	0,041m ³
Funn:	4000
Strukturer:	7 hustufter, tre aktivitetsflater, 2 ildsteder, 3 ryddede flater av uvisst type, en røys, en slakte- eller sløyplass, en nyere tids kjerrevei
C14-dateringer:	4440-2885 f.kr.
Periode:	Yngre steinalder

Djupfest 1 er en stor steinalderlokalitet beliggende sør for Fiskefjorden. I dag fremstår området som relativt urørt, men det er tydelig at det har vært en del aktivitet her i historisk tid. Blant annet krysser en kjerrevei tvers gjennom lokaliteten og går opp til et torvuttak. Videre har et område blitt ryddet og grøftet, og trolig brukt til husdyrbeite. Denne aktiviteten har nok forstyrret lokaliteten noe.

Djupfest 1 ble registrert av Nordland fk. i 2015, og så ytterligere registrert i 2018. Vår prosjektplan omfattet imidlertid ikke den nyeste delen, og budsjettet var dermed noe underdimensjonert. Det ble derfor helt tydelig at det ble behov for harde prioriteringer, og arbeidet startet med å prøvestikke de områdene man var usikre på. Her fremkom det svært lite, så arbeidet ble konsentrert om tuftene og områdene rundt. Tuftene lå i to felt, et i sør og et i nord, med et område mellom der vi ikke kunne finne noe. Det er også noen meters høydeforskjell mellom de to feltene.

Gravingen ble konsentrert om tuftene, ulike strukturer og funnrike aktivitetsområder. Det er mange flotte funn fra Djupfest 1, ikke minst et stort antall slapte skiferkniver, pimpstein med tydelige slipefurer og bruksspor, og mange fiskesøkkere. Ett av fiskesøkkene var ornamentert med en menneskefigur. Noe lignende finnes det kun ett eksemplar av i museets samlinger.

På lokaliteten var det både hustufter i litt ulik utforming og grad av nedgravning, samt det som fremsto som ryddede flater. I den ene tufta fant vi en hellelagt plattform, som vi foreløpig tolker som en slakte/sløyplass. Det er tydelig at Djupfest 1 har hatt et marint fokus, og at fiske og trolig fangst av sjøpattedyr har stått sentralt. Trolig har stedet vært brukt gjentatte ganger gjennom yngre steinalder.

BÅTVIKMYRA

Båtvikmyra, TS16146, 31/1, Lødingen, Nordland	
Askeladden ID:	215479
Hoh:	20-25 moh
Utgravningsleder:	Mikael Cerbing
Feltleder:	Ingvild Mjelde
Feltleder GIS:	Martine Lahti
Feltarkeologer:	4
Dagsverk i felt:	175
Tidsrom:	30.05.2022-01.07.2022
Metode:	Maskinell flateavdekking, konvensjonell steinalderutgravning, sjakter
Avtorvet areal:	283m ²
Utgravd areal:	Lag 1: 56.75 m ² Lag 2: 29.75m ² Lag 3: 1.5 m ²
Utgravd volum:	4,4m ³
Volum pr. dagsverk:	0,025m ³
Funn:	271
Strukturer:	6
C14-dateringer:	2100-1900 f.Kr (fra forundersøkelsen)
Periode:	Senneolitikum

Båtvikmyra ligger ved foten av Strandtinden ved Fiskøya. Her ble det registrert to tufter på et lite tørt felt mellom myra og en knaus i fjellfoten. Tuftene syntes å vær tilnærmet rektangulære, med en avgrenset gulvflate og mindre markerte veggvoller. Et prøvestikk i fra sentrum av den ene tufte ga ett avslag i flint, og en datering til sen yngre steinalder.

Ved befaring i 2021 oppdaget vi at det var gjort inngrep med gravemaskin på lokaliteten. Rett nord for den nordligste tufta, var det gravd et hull, trolig i forbindelse med arbeid på kraftlinja som passerer like ved. Det lå også en hel del metallsøppel igjen rundt mastene. Vi var derfor usikre på i hvilken grad inngrepet hadde forstyrret arkeologien.

På tross av stedvis ganske tykk og våt myr, gikk det relativt greit å få fjernet torva og drenert bort vannet. Tuftene fremsto tydelige etter avtorving. De var lett nedgravde med stein og grus i vollene. I det sørligste huset var det et ildsted, mens det i nord ikke var noe slikt, kun en kullflekk. Utenfor husene var det noen små røyser av stein, trolig fra rydding av gulvflater og området rundt husene. Helt sør på lokaliteten fant vi en av avlang U-formet struktur. Denne er tolket som et båtopptrekk. Heldigvis viste det seg at gravingen med maskin ikke hadde forstyrret tuftene direkte. Det ble imidlertid funnet et fiskesøkke i de tilførte massene til strømsstolpene, så det er tydelig at aktiviteten her har ødelagt deler av lokaliteten.

Funnmaterialet på Båtvikmyra var ikke spesielt stort, men til gjengjeld var det en del fine funn. Materialet herfra viser blant annet fragmenter av 11 eneggede kniver av slipt skifer, 3 spiss/spissfragmenter, 2 fiskesøkke og en enkelt øks og knakkestein. Det er funnet 6 kjerner hvorav 5 er bipolare. Videre er det funnet 37% fragmenter og 44% avslag. Råstoffsammensetning er på 50% skifter, 22 % flint, og resten kvarts, kvartsitt, pimpstein, bergkrystall, sandstein og chert. Materialet indikerer at det har foregått noe redskapsproduksjon på lokaliteten, men at dette har vært finarbeid og forming av ferdige emner. Majoriteten av funn ble gjort inni tuftene.

Vi tolker Båtvikmyra til å være en lokalitet for opphold av kortere karakter, og at det kanskje er snakk om en sesong- eller spesialisert boplass. Ut fra plassering og det bratte terrenget rundt, virker det naturlig at man har vært rettet mot marine ressurs. Det som i dag er Fiskøya var den gang mindre øyer og skjær, og et stort antall stedsnavn i området inneholder enten «fisk» eller «hval». Kanskje har det vært en boplass brukt i forbindelse med fangst av sjøpattedyr.

ÅRBOGEN 2

Årbogen 2, Ts 16153. 28/1, Harstad Kommune, Troms og Finnmark.	
Askeladden ID:	281683-0
Hoh:	47-55m (Funnførande opp til 51moh).
Utgravningsleder:	Alice Sunde Kvalheim
Feltleder:	Kenneth Skaldebø
Feltleder GIS:	Emilie Grønnegaard Greve Jørgensen
Feltarkeologer:	6
Dagsverk i felt:	Ca. 239
Tidsrom:	03.08 – 19.09.22
Metode:	Maskinell flateavdekking og tradisjonell rutegraving.
Avtorvet areal:	3189m ²
Utgravd areal:	Lag 1 (12): 97,5 m ² Lag 2 (34): 29m ² Lag 3 (56): 9,75m ² Lag 4 (78): 2m ² Lag 5 (910): 2 m ²
Utgravd volum:	14,025m ³
Volum pr. dagsverk:	0,05m ³
Funn:	Ca. 7900 stk.
Strukturer:	0
C14-dateringer:	8230-7820 f.Kr, 835-800 f.Kr
Periode:	Eldre steinalder og tidleg metalltid

Sommeren 2021 undersøkte vi den lille mesolitiske lokaliteten Årbogen 1. Den ligger i utmark over bygda over Årbogen, like nord om Rødskjær. I den forbindelse ble det laget en adkomst til lokaliteten. Underveis i feltarbeidet ble det oppdaget avslag i grøftekanten langs adkomstveien, om lag 170 meter nordøst for Årbogen 1. Vi tok noen få prøvestikk og bekreftet at avslagene kom fra stedet og ikke stammet fra tilførte masser. TFK foretok ytterligere prøvestikk, og det viste seg å være en ganske stor lokalitet.

På sensommer og høst 2022 ble Årbogen 2 undersøkt. Avtorvingen her var et omfattende arbeid, ettersom grunnen viste seg å være svært steinete. Mye nedbør under avtorvingsarbeidet gjorde at grunnen ble gjørmete og glatt. Adkomstveien fra 2021 ble fjernet samtidig med torva.

Etter avtorving dukket det opp fire konsentrasjoner med avslag. Samtlige av disse lå på oversiden av adkomstveien. Nedenfor denne ble det gjort noen få funn, mens øverste del av lokaliteten var funntom. Konsentrasjonene lå på omtrentlig samme høyde, ca 50 moh. Det er sannsynlig at adkomstveien har ødelagt en del av lokaliteten. Det ble ikke funnet en eneste struktur på stedet.

Tre av fire funnkonsentrasjoner ble undersøkt, i tillegg til prøveruter rundt om på lokaliteten. Materialet er dominert av store, grove avslag i blå kvartsitt. I tillegg finnes det et par andre variasjoner av kvartsitt, samt noen funn av flint og kvarts. De eneste redskapene som er funnet på lokaliteten er en håndtaksskraper og flateretusjert spiss.

Lokaliteten virker å ha to bruksfaser, noe som understøttes både av dateringene og materialet. Den eldre fasen, eldre steinalder, virker å være rettet mot uthenting av kvartsitt, trolig fra en lokal forekomst. Den yngre fasen, tidlig metalltid, er det vanskeligere å si noe særlig om ettersom at materialet er såpass begrenset.

FAUSKEVÅG 1

Fauskevåg 1, Ts 16149. 35/6, Harstad kommune, Troms og Finnmark.	
Askeladden ID:	214628-1
Hoh:	Ca. 42m
Utgravningsleder:	Alice Sunde Kvalheim
Feltleder:	Kenneth Skaldebø
Feltleder GIS:	Emilie Grønnegaard Greve Jørgensen
Feltarbeider:	5
Dagsverk i felt:	Ca. 170
Tidsrom:	01.06 – 07.07.22
Metode:	Maskinell flateavdekking og tradisjonell rutegraving.
Avtorvet areal:	606,9m ²
Utgravd areal:	Lag 1 («12» - 10 cm lag): 102,5m ²
Utgravd volum:	10,25m ³
Volum pr. dagsverk:	Ca. 0,06m ³
Funn:	Ca. 3900stk.
Strukturer:	1
C14-dateringer:	8280-7540 f.Kr, 5670-4940 f.Kr.
Periode:	Mesolittikum

Fauskevåg 1 ligger rett nedenom riksvei 83, og ovenfor bygda i Lille Fauskevåg. Her er det en fin lyngkledd flate i et ellers ganske skrånende terreng. Like nord om lokaliteten renner Mølnelva. Den har gravd seg dypt ned i det som i dag er en kløft, og det virker sannsynlig at erosjonen fra flata kan ha forstyrret lokaliteten. Utover det virker stedet uberørt, selv med veien og et bolighus like ved.

Under registreringen av fylket ble det gravd 7 positive prøvestikk, og gjort funn av 89 gjenstander. I prosjektplanen er Fauskevåg 1 løftet frem som en lokalitet med stort potensiale for å studere boplassorganisering og teknologi, samt samfunnsmessige endringer i tidsrommet tidlig-mellom mesolittikum.

Etter avtorving viste det seg at funnmengden var mer begrenset enn det man kunne tro basert på prøvestikkene. Det var funn i to funnkonsentrasjoner på flata, og lite materiale mellom disse. Det var heller ingen strukturer her, bortsett fra en flekk med rødbrunt sand. Funnmaterialet er dominert av flint, med innslag av kvartsitt. Av gjenstandstyper er det overvekt av flekker og mikrolitter. Jevnt over er de større gjenstandene av flint, mens større redskap er av kvartsitt.

På tross av et begrenset materialet, fremtoner Fauskevåg 1 seg som en lokalitet som vil være sentral for å forstå teknologi, påvirkning og endringsprosesser i regionen i eldre steinalder. Blant annet ser vi tydelig at trykkteknikk har vært sentralt, og vi ser at den er av østlig art.

Utover funn har vi lite å gå på for å tolke lokaliteten. Vi har derfor tatt en del naturvitenskapelige prøver i håp om å kunne få litt mer informasjon om stedet.

Fraværet av strukturer og boliger, og nokså isolerte knakkesekvenser, gjør at vi tenker at Fauskevåg 1 har vært brukt til opphold av relativt kortvarig karakter. Kanskje har man overnattet, og produsert og reparert redskaper. Det kan også være at de to konsentrasjonene representerer to separate besøk.

FAUSKEVÅG 2

Fauskevåg 2, Ts 16150. 35/3 & 35/5, Harstad Kommune, Troms og Finnmark.	
Askeladden ID:	214641-1
Hoh:	Ca. 46m
Utgravningsleder:	Alice Sunde Kvalheim
Feltleder:	Kenneth Skaldebø
Feltleder GIS:	Emilie Grønnegaard Greve
Feltarbeider:	5
Dagsverk i felt:	126
Tidsrom:	05.07 – 03.08.22
Metode:	Maskinell flateavdekking og tradisjonell rutegraving.
Avtorvet areal:	465,9m ²
Utgravd areal:	Lag 1 (10 cm lag): 80,5m ²
Utgravd volum:	8,05m ³
Volum pr. dagsverk:	0,06m ³
Funn:	Ca. 2400 stk.
Strukturer:	0
C14-dateringer:	8340-7960 f.Kr.
Periode:	Overgang Tidleg- og mellom-mesolittikum.

Fauskevåg 2 ligger omtrent 50 meter nord for Fauskevåg 1, på en liten flat forhøyning i landskapet. Riksveien går like øst om lokaliteten, og mot vest er det et bolighus. Området her virket straks mer påvirket av moderne aktivitet enn Fauskevåg 1. Blant annet var det laget en traktorvei rett nord om lokaliteten, og det var påførte masser i sør/sørvest.

Under avtorving ble det også klart at det har vært gravd en hel del jevnt over lokaliteten. Det var spor etter regelmessige spadetak, og ifølge grunneier skal torva ha blitt snudd på 1900-tallet. Det synes varierende i hvilken grad det har påvirket arkeologien. Noen steder kunne man se dype spadestikk og at funnene var omrota, mens det andre steder virker mer urørt. Trolig har noe sand, og dermed funn, blitt fjernet i denne prosessen.

Som på Fauskevåg 1 var grunnen av fin sand nesten uten stein, og uten synlige strukturer. Fauskevåg 2 hadde også noe mindre funn. Funnene så ut til å ligge i en og en halv konsentrasjon, der den siste nok var delvis ødelagt av traktorveien. Funnene ligner på Fauskevåg 1: Flint dominerer, men det er innslag av kvartsitt. Også her er det flekkeproduksjon og trykkteknikk. Materialet er imidlertid mindre, og her finnes ikke de samme intakte reduksjonssekvensene som på Fauskevåg 1, muligens på grunn av moderne forstyrrelser.

Det ble sendt inn tre dateringer fra Fauskevåg 2 og alle sammenfaller i tidsrommet 8340-7960 f.Kr, altså samtidig med Fauskevåg 1. Tolkningen av Fauskevåg 2 ligner også nabolokaliteten. Her kan det også være snakk om et kortere opphold, med litt redskapsproduksjon og reparasjon.

VÅTVOLL

Våtvoll, TS16078, 19/14, Kvæfjord, Troms og Finnmark	
Askeladden ID:	214476
Hoh:	41
Utgravningsleder:	Signe Terkelsen
Feltleder:	Janne Oppvang
Feltleder GIS:	Erik Kjellman
Feltarbeider:	
Dagsverk i felt:	2
Tidsrom:	08.09.2022
Metode:	Single context
Avtorvet areal:	4 m ²
Utgravd areal:	4 m ²
Utgravd volum:	0,4 m ³
Volum pr. dagsverk:	0,4 m ³
Funn:	Kull
Strukturer:	Ingen
C14-dateringer:	1470-1950 e.Kr.
Periode:	Middelalder/nyere tid

Våtvoll er en liten lokalitet beliggende i Gullsfjorden i Kvæfjord kommune. Den ble registrert av Sametinget i 2015 som en stor flyttblokk med en heller. Steinen ligger på en tilnærmet flat terrasse ved foten av Rundskartinden. Området mot fjellet er preget av store rasblokker og ulendt skogsvokst terreng, mens det mot øst er myrete og lett kupert terreng. Lokaliteten skulle etter planen vært undersøkt i 2021, men måtte utsettes til høsten 2022 på grunn av uenigheter rundt grunnerverv mellom SVV og grunneier.

Selve kulturminnet består av en steinblokk med en heller under på den sørvestre siden. Blokka beskrives som 5 meter høy med et dråpefall på over 150 cm og et stort hulrom under. Under helleren ble det påvist kull, og dette ble datert i forundersøkelsen til 1665-1890.

Helleren ble avtorvet manuelt og gravd i kontekster. Det viste seg at kullet fra forundersøkelsen stammer fra et kullag som dekker det meste av gulvflaten under og foran overhenget. Laget varierte fra 5 til 35 cm tykkelse. Innerst i helleren var det trangt og lavt, og vanskelig å komme til, og arbeidet ble derfor konsentrert om partiet 0,5-2,5 meter ut fra steinen. I denne ytre delen av helleren dukket det opp et par store heller. Sannsynligvis har disse rast av steinblokka, og synes ikke intensjonelt plassert. Hele området inneholdt mye skjørbrent stein, noe som vitner om høy varme.

Troligvis har helleren vært brukt i forbindelse med ferdsel og tradisjon, og kan settes i sammenheng med samisk utmarksbruk av områdene. Det er vanskelig å se for seg at helleren har vært brukt som overnattingssted, all den tid det er veldig trangt, lavt under taket, og det er ulendt og ligger det store steiner som begrenser bruken. Derimot er det sannsynlig at alt kullet kommer fra et ildsted brukt under flere opphold på stedet, kanskje for å finne le for vind og vær. Dateringene omfatter en ganske lang periode, noe som kan tyde på at helleren har vært brukt flere ganger.

GIS OG DIGITAL DOKUMENTASJON

Skrevet av Erik Kjellman

Feltsesongen 2022 foregikk uten større problemer, sett fra dokumentasjonsansvarliges side. I all hovedsak fulgte rutine og dokumentasjonsstrategien samme oppsett som for sesongen 2021 (se Bruun og Oppvang 2022), med noen unntak.

Dokumentasjonsansvarlig var Erik Kjellman. Under feltsesongen 2022 var det ansatt tre feltleder GIS; Martine Lahti, Michaela Rejnková og Emilie G.G. Jørgensen. Disse hadde ansvaret for digital dokumentasjon og teknisk utstyr på sine respektive felt. Martine har deltatt begge de foregående årene som arkeolog mens Michaela og Emilie var nyansatte av året. Ingen av GIS-feltlederne hadde jobbet som dette tidligere, men alle hadde noe erfaring med ulike deler av dokumentasjonsarbeid fra arkeologiske utgravninger fra tidligere. Det ble derfor bestemt at de skulle få kurs i dokumentasjonsrutiner, som skulle holdes av dokumentasjonsansvarlig.

FORARBEID

Foran sesongen 2022 var det ikke planlagt større endringer i dokumentasjonsrutinene. Den eneste nyutviklingen av året var leiebilapplikasjonen, som beskrevet tidligere. Forarbeidet bestod i hovedsak av å klargjøre og pakke utstyret til sesongen. For å hjelpe dokumentasjonsansvarlig med klargjøring ble Lahti ansatt noen dager før de andre GIS-feltlederne. Det ble også planlagt og avholdt et minikurs i dokumentasjonsrutiner for GIS-feltledere på Hålogalandsvegen og de andre forvaltningsprosjektene ved museet.

Kurset skulle avholdes de siste dagene før avreise. Det var imidlertid store problemer med å få enkelte av deltakerne aktivert i datasystemene, noe som medførte at vi mistet om lag en halv dag av kurset som skulle vare i to og en halv dag. Dette påvirket dessverre utbyttet av kurset.

Med bakgrunn i foregående års problemer med internett i felt ble det foretatt feltundersøkelser under en befarings i mai. På hver lokalitet som skulle undersøkes i 2022 ble det utført hastighetstester for å avdekke hvilke leverandører som hadde best internett på hver lokalitet. Denne informasjonen ble videreformidlet til tiltakshaver.

Som del av et forsøksprosjekt ble det også gjort endringer i datalagringsrutinene. I et forsøk på å sikre dataene samtidig som man hadde tilgang til foto i felt, ble det satt opp en hybrid lagringsløsning av IT-avdelingen. Løsningen skulle gjøre det enklere å lagre data i sky sammenlignet med løsningen med FTP server som var benyttet de to foregående årene. I tillegg ble det satt opp en skyløsning for lagring av fotogrammetridata som var en ren skytjeneste. Se mer om dette under.

NETTBRETT I FELT

Generelt sett var tilbakemeldingene på nettbrettskjemaene gode. Arkeologene hadde bare mindre innvendinger underveis i feltsesongen som stort sett lot seg imøtekomme, mens andre tilbakemeldinger var mer generelle problemstillinger som bør diskuteres på et høyere nivå. En generell tilbakemelding var problemer knyttet til dårlig nettdækning eller generelle tilkoblingsproblemer på nettbrettene. I ett tilfelle var problemet så alvorlig at arbeidet stoppet opp. Problemet viste seg å være knyttet til konfigureringen av nettbrettene, noe som medførte en konstant på- og avkobling mellom de ulike nettverkene, noe som igjen gjorde at de ulike

skytjenestene mistet sin synkronisering. Løsningen ble at trådløsnettene ble slettet fra nettbrettene og hvert nettbrett fikk et dedikert nettverk knyttet til seg.

Det var derimot større motstand blant enkelte å tegne på nettbrett. Delvis gikk kritikken på mangelfull opplæring i tegning på nettbrett, delvis var det grunnet problemer med skytjenesten Adobe Cloud og delvis skyldtes det problemer som oppstod i sterk sol (gjenskin) eller regnvær (uønsket «trykking» på skjerm grunnet vanndråper).

TOTALSTASJON, GPS, KAMERA OG DRONER I FELT

Før feltsesong 2022 ble det ikke kjøpt inn nytt dokumentasjonsutstyr. Totalstasjoner og GPS ble sendt på service til Norgeodesi hvor det ble utført oppdateringer, kontroll og reparasjoner. Da vi pakket ut utstyret i felt var det ikke mulig å finne en av antennene som tilhørte totalstasjonens målebok. En ekstra antenne ble bestilt til museet og en erstatning ble hentet på museet den første helgen. I løpet av sesongen ble festebraketten til GPS-måleboken skadet. Erstatningsdel ble sendt rett til felt og reparert av dokumentasjonsansvarlig. Foruten denne hendelsen ble det ikke registrert uønskede hendelser med totalstasjoner eller GPS i felt.

Ett kamera fikk en større skade i felt. Kameraet var festet til en fotostang hvor hodet til fotostangen hadde løsnet. Når fotostangen ble løftet opp løsnet kameraet og ramlet i bakken. Resultatet var at linsen ikke lenger kunne trekkes inn i kameraet. Hendelsen gikk ikke ut over bildekvaliteten og kameraet var i bruk ut sesongen.

Nytt av året var nettskjema for registrering av MAF og Dronelogbook. Det nye nettskjemaet for registrering av MAF fungerte svært bra, noe som bidro til å forenkle droneflyvingsoppdragene underveis. Dronelogbook-applikasjonen brukes til å loggføre flytid og annen statistikk på pilotnivå. Droneflygerne på Hålogalandsvegprosjektet har vært positivt innstilte til bruken av denne loggboken, selv om det var noe startproblemer helt i begynnelsen. En stor fordel er at pilotene selv kunne hente ut statistikk på flytid.

IT OG INFRASTRUKTUR

Erfaringer i felt med bruk av den hybride lagringsløsningen har vært blandet. På den positive siden kan det nevnes at det har vært enkelt å administrere tilgang og å få satt opp disken på den enkeltes datamaskin, slik at tilgangen til fotoene har vært god. På den negative siden har det ikke fungert så bra når nettet har vært dårlig, spesielt dersom filer har havnet ut av lokal synkronisering. I tillegg var disken tenkt som et mellomstadium for fotogrammetridata, men det endte opp med en mer eller mindre permanent løsning for disse dataene i felt da det ikke var kapasitet i felt til å følge opp med langtidslagring i skyløsningen. En av grunnene til at kapasiteten ikke strakk til var at dataenes struktur ikke var godt nok dokumentert, slik at hvert enkelt datasett måtte kvalitetssikres før det kunne lagres i skyløsningen. Flytting av fotogrammetridataene ble i stedet foretatt i starten av etterarbeidet.

Nettilgangen i felt var ikke tilfredsstillende denne sesongen heller. Det ble rapportert om manglende nett, som skyldtes begrenset datatrafikk. Problemet ble meldt til SVV og ble korrigert i løpet av samme arbeidsdag som det ble meldt inn. Andre problemer, som dårlig nett på den enkelte lokalitet som skyldtes svake signaler ble ikke utbedret. Problematikken ble diskutert flere ganger underveis, men det kom aldri noen konkret løsning. Vår erfaring med nettverk i felt er at det ikke bør settes bort til tiltakshaver da det gjør det vanskeligere å gjennomføre hurtig utbedring av problemer og å få gjennomført ad-hoc løsninger.

NATURVITENSKAP

Naturvitenskapelige analyser gjennomføres i tråd med de tidligere nevnte problemstillingene.

DATERINGER OG TREARTSANALYSER

Prosjektet har en avtale med NTNU Nasjonallaboratoriene for treartsanalyse og datering av prøver. Treartsbestemmelser med påfølgende datering av trekull er den mest relevante analysen og det etterstrebes å få ut gode dateringsprøver fra alle lokalitetene vi graver ut (og gjerne fra de ulike strukturene på hver lokalitet). Det er også mulighet for å datere annet materiale enn trekull, som for eksempel bein, frø eller andre organiske rester.

Fra sesongen 2021 ble det sendt inn 53 prøver til treartsanalyse og datering før forrige årsrapport. Noen ble analysert innen rapporten ble ferdig, mens andre ikke var ferdige.

Fra sesongen 2022 er det sendt 81 prøver til datering. Det er prøver fra samtlige lokaliteter, samt ytterligere tre prøver fra Årbogen 1 som ble gravd i fjor. Den store variasjonen i antall prøver pr lokalitet, avhenger av størrelsen og kunnskapspotensialet til lokaliteten, og aller mest hvor mye kull som fremkom på lokaliteten og i hvilke kontekster. På flere av steinalderlokalitetene fantes det nesten ikke kull, og det kom ikke nødvendigvis fra noen god kontekst. I mangel av noe bedre har et par slike prøver likevel blitt sendt inn. På lokaliteter slik som Djupfest 1 og Kåringskrysset var det både mye kull og solide kontekster, og de har derfor blitt høyt prioritert.

Lokalitet	Antall innsendte trekullprøver
Våtvoll	3
Kåringskrysset	11
Djupefest 1	35
Årbogen 2	3
Storhaugen	7
Strand 1	2
Båtvikmyra	8
Fauskevåg 1	6
Fauskevåg 2	3
Årbogen 1 (gravd 2021)	3
Totalt	81

Tabell 9 Antall innsendte trekullprøver for datering

Ingen prøver er så langt prioritert for utvidet treartsanalyse i 2022, men det kan bli aktuelt senere.

BOTANISKE PRØVER OG ANALYSER

Prosjektet har avtale med Universitetsmuseet i Bergen om uttak og analyser av botaniske prøver. Avtalen omfatter:

- inntil 5 pollendiagram/pollensøyler (feltarbeid, uttak av prøver, analyse av prøver og rapportering). Pollensøylene gjøres som et samarbeid med NGU.

- inntil 50 pollenprøver in situ og inntil 50 makrofossilprøver. Prosjektet har gått til innkjøp av en flotteringsmaskin, slik at vi kan sende ferdig flotterte prøver til analyse.
- Det er også tatt med i avtalen at vi kan bruke UM/UiB for utvidede treartsanalyser dersom det er behov for det.
- det er lagt opp til at det kan gjøres en vegetasjonskartlegging i forbindelse med de samiske kulturmiljøene. Dette skal bestemmes nærmere etter en felles befarings, men trenger en konkret problemstilling.

Det ble tatt 73 makroprøver totalt, og et prioritert antall er foreløpig flottert. Andre har vi sendt inn slik de er, for at botanikerne selv skal kunne flottere dem. Etter en prioritering har vi valgt å sende inn totalt 23 makroprøver. Prøvene er fra både steinalderlokaliteter og fra nyere tids samiske lokaliteter. Prioriteringen er gjort på bakgrunn av fjorårets resultater, kontekstuell tilhørighet og hvor det i det hele tatt er tatt makroprøver. Prøvefordelingen vises i tabellen.

Lokalitet	Antall innsendte makroprøver
Kåringskrysset	11
Djupfest 1	8
Fauskevåg 1	1
Storhaugen	4
Båtvikmyra	2
Totalt	26

Tabell 10 Antall innsendte makroprøver

Det ble tatt 130 pollenprøver in situ, hvorav flesteparten ble tatt av botanikere fra UiB da de var på besøk. Prøvene er tatt i 17 ulike sekvenser eller kontekster.

Vi har prioritert 6 serier med 49 prøver totalt fra Kåringskrysset. Vi håper at prøvene vil gi informasjon om dyrking, hagebruk, landskapsbeskrivelse, og funksjon av de ulike rommene og husene. Vi har også prioritert en serie på 9 prøver fra Djupfest 1, der målet er å kunne si noe om landskapet over tid.

MARKKJEMI

For utføring av markjemiske analyser er prosjektet i kontakt med Johan Linderholm ved Umeå universitets miljøarkeologiske laboratorium. De har blant annet erfaring med analyser av prøver fra samiske boplasser. Laboratoriet i Umeå har to pakker med analyser de kan gjøre på jordprøver:

- den ene er egnet for steinalderkontekster og inneholder 2 parameter: fosfat + magnetisk susceptibilitet,
- den andre inneholder 5 parameter: 2*fosfat, 2* MS + organisk innhold, og egner seg for jordbrukskontekster og evt. samiske kontekster.

Det ble tatt ut totalt 306 fosfatprøver på 5 lokaliteter: Kåringskrysset (26 prøver), Djupfest 1 (127 prøver), Storhaugen (80 prøver), Fauskevåg 1 (44 prøver) og Fauskevåg 2 (29 prøver). Alle prøvene vil analyseres. På prøvene fra Kåringskrysset og utvalgte prøver fra Djupfest 1 vil analyseres med 5 parametere, mens resten vil analyseres med 2 parametere.

Målet med prøvene er at de skal kunne si mer om ulike boliger og aktivitetsflater, tuftenes funksjon, og fortelle mer om hva en lokalitet har blitt brukt til. Videre håper vi at markkjemien skal kunne fortelle mer om deler av lokalitetene der det ikke finnes strukturer, eller vanskelig tolkbare strukturer.

STRANDLINJEFORSKYVNING

Et delmål i prosjektet er å rekonstruere endring i havnivået i Tjeldsundet over de 10 000 år vi har bosetting og for de lokalitetene som skal undersøkes. Det er inngått en samarbeidsavtale med NGU ved Dr. Anders Romundset. Prosjektet «Strandforskyvning langs Tjeldsundet» startet opp 01.01.2021 og varer ut 2023. Det ble gjennomført ett feltarbeid sommeren 2021, vinter 2022 og høsten 2022.

Prøvene er nå ferdig analysert og i desember 2022 fikk vi rapporten fra NGU. Resultatene vil publiseres i rapporten for prosjektet. Kort oppsummert kan vi si at regionen rundt Tjeldsundet har hatt mange gode basseng, slik at det har vært mulig å få til tre nye kurver som dokumenter forløpet til strandforskyvninga i området.

MIKROMORFOLOGI

Det er budsjettert med midler til jordmikromorfologi. Grunnforholdene langs Tjeldsundet har imidlertid vist seg å være vanskelig å få tatt ut prøver fra, ettersom de fleste lokalitetene har bestått av stein i varierende størrelse. De lokalitetene som har hatt mer finkornede og sammenhengende masser, har jevnt over vært så forstyrret at vi ikke så det hensiktsmessig å prioritere dem for en slik analyse. I 2022 forsøkte vi å benytte metoden på Fauskevåg 1 og 2. Her ble det tatt ut en prøve fra hver lokalitet. Det viste seg imidlertid at massene var for løse til at de hang sammen, slik at vi til slutt bare satt igjen med én prøve. Den er sendt inn til analyse. Metoden har vist seg vanskelig å bruke på de fleste av lokalitetene. Kanskje burde vi ha tatt ut slike prøver på Steinsland, i og med at det der fantes noe organiske masser i tillegg til sand, slik at massene muligens hadde hengt mer sammen. Det var imidlertid prosjektets aller første lokalitet, og vi hadde verken utstyr eller tid til å forberede denne typen prøvetaking.

OSTEOLOGI

Det er budsjettert midler til osteologi for analyser av bein. Det er imidlertid ikke forventet store mengder med dette, og det er dermed heller ikke inngått noen avtaler.

Det ble funnet noen få bein under våre tidligere sesonger, og noen få bein også i 2022. Fra Kåringskrysset sendes 34 bein inn til analysering ved Arkeologisk Museum i Stavanger. Fra Solli vil bli sendt ett bein og noen bein fra Steinsland. Forhåpentligvis vil det kunne si oss noe om hvilke arter som ble utnyttet.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

HMS-TILTAK

I forkant av feltarbeidet ble det skrevet en sikker-jobb-analyse og en HMS-plan for sesongen. HMS-plan og smittevernregler ble sendt ut til alle ved oppstart av feltarbeidet, og de ble gjennomgått på oppstartsmøtet i felt. Disse planene omhandlet det arkeologiske arbeidet spesielt og rammen rundt dette. På dette møtet har vi også tatt opp viktigheten av å melde fra om sykdom og skader, og at man ikke skal presse seg til å gå på jobb for å gjøre et godt inntrykk på arbeidsgiver – noe vi vet har vært utbredt i faget. Vi snakket også om seksuell trakassering og at det er nulltoleranse mot dette.

Prosjektet i sin helhet er underlagt SVV sitt HMS-regelverk og deres SHA-plan er overordnet. SHA-planen fokuserer i stor grad på bruk av (store) maskiner i felt, el-installasjoner, miljø og forurensing, samt trafikk.

UM har stilt med verneklær og utstyr til samtlige, i tråd med SVV sine HMS-regler. På alle felt er det krav om klær med «high visibility» og der det er gravemaskin i bruk kreves det også vernesko og hjelm. Det er utarbeidet en avtale med industributikken TESS om innkjøp av verneklær og utstyr.

Ettersom prosjektet arrangerte førstehjelpskurs både i 2020 og 2021, og de fleste av våre ansatte hadde relativt oppdaterte førstehjelpskurs, besluttet vi og ikke arrangere et slikt kurs i 2022. Stab og utgravningsledere deltok på et av UiTs førstehjelpskurs forut for feltsesongen. Det ble tilbudt påfyll av stivkrampesprøyte til alle på prosjektet, noe et par stykker benyttet seg av.

En utfordring på feltarbeid er problematikken med at man ikke har rett på egenmelding før man har vært i jobben i to mnd, noe som gjør at alle sykefravær de første to månedene krever en sykemelding. Etter pandemien har de fleste fastleger mulighet for legetimer over videosamtaler, noe som viste seg å være svært praktisk på feltarbeid. Alle ble derfor oppfordret til å sjekke dette på forhånd, evt avtale med fastlegen sin at de kan kontaktes. Det ble i tillegg laget et skriv om hvor nærmeste legekantor og legevakt befinner seg, for akutte tilfeller. I løpet av de tre årene vi har vært i Tjeldsundet, har flere ansatte hatt behov for å oppsøke legesenteret på Evensker. De har vært fleksible og tatt imot ansatte hele veien, og hjulpet til med både behandling og sykemeldinger. Vi opplevde likevel noen utfordringer knyttet til sykemeldingene, da prosjektstaben kun kan instruere feltpersonell, men står uten mulighet for å kontrollere eller følge opp at sykemeldinger faktisk blir sendt.

Det var et krav fra SVV at det ble meldt inn mannskapslister hver dag, og at vi benyttet deres system for å melde inn uønskede hendelser. Det ble ikke meldt inn noen ulykker med personskade, men en par uønskede hendelser ble registrert i løpet av sesongen. Det ble løpende iverksatt tiltak som følge av disse. Under avtorving og rensing av en av lokalitetene ble belastningen for stor for en av de ansatte, noe som endte med ryggsmarter og sykemelding. Prosjekt- og feltstaben ble først sent gjort oppmerksom på situasjonen, og da var sykemelding uunngåelig. Heldigvis var dette relativt kortvarig og da vedkommende kom tilbake, passet vi på å tilpasse oppgaver og dette ble ikke et problem resten av sesongen. Som tidligere år har det kommet enkelte skader som har gitt en del sykefravær. Samtlige av disse har imidlertid skjedd på fritiden.

VERNEOMBUD OG ARBEIDSMILJØ

Vi forsøkt å forbedre strukturen for verneombudsarbeidet hvert år. I 2020 hadde vi ett verneombud for alle ansatte, noe vi oppdaget at var uhensiktsmessig. Både ble oppgaven for stor, og det gikk bort mye tid i kjøring. I 2021 endret vi på dette og valgte ett hovedverneombud, i tillegg til at hvert team valgte et lokalt verneombud. Denne modellen fungerte mye bedre enn den første, og den ble justert i 2022. Da valgte hvert team sitt lokale verneombud, Fink Juhl, Maciej Ehlert og Steffen Tjøtta Bakke. Sistnevnte ble etterpå valgt som hovedverneombud. Dette fungerte godt, og verneombudene hadde god kommunikasjon både med ansatte og seg imellom.

Oppgavene deres besto i hovedsak å gjennomføre vernerunder, påse at HMS var ivaretatt, holde et øye med arbeidsmiljøet og tale feltpersonalets sak ovenfor prosjektledelsen. Verneombudet fungerer også, til en viss grad som tillitsvalgt, der man kan ta opp personalsaker. Verneombudet skal ha kjennskap til regelverk og ordninger, og skal kunne svare på henvendelser, men også sende de videre (evt videreformidle) til rette ansvarlige.

En viktig funksjon for verneombudene er å ha møter med sine team, uten ledelsen til stede. En annen viktig oppgave, som kan være krevende, er å plukke opp potensielle logistiske og infrastrukturelle utfordringer tidlig, for eksempel med vei, slik at dette kan meldes inn til oss og SVV. Da får vi anledning til å ordne opp i en del ting før det blir et problem.

Det ble gjennomført felles vernerunder på hver lokalitet. Tidligere har disse vært med HMS-ansvarlig hos SVV, men i år var det Sæteråsen som kalte inn til slike møter. I tillegg til John Berg fra Sæteråsen, deltok utgravningsleder og lokalt verneombud. Børge Johansen fra SVV og Janne Oppvang deltok også på de fleste møtene. Det var få ting som ble anmerket, men en gjenganger var manglende nødplakat på feltbrakkene. Dette ble utbedret og utplassert på samtlige brakker.

Verneombudene leverte en felles rapport på slutten av feltsesongen, der de gikk gjennom hvilke typer oppgaver de hadde hatt i løpet av sesongen. Det ble også gjennomført et avslutningsmøte med verneombudene og prosjektledelsen.

Et langt feltarbeid der alle er innlosjert på samme sted kan være krevende i forhold til både det sosiale og arbeidsmiljøet. Dersom det sosiale ikke fungerer og mannskapet mistrives på fritiden, vil det også påvirke arbeidsmiljøet. Verneombudet står derfor også tilgjengelig når det kommer til innlosjering og psykososiale forhold utenfor arbeidsmiljøet og kan melde henvendelser videre, dersom den enkelte ikke ønsker å gjøre dette selv. Dette er forhold som er viktig å ta opp og ta hensyn til når de oppstår, slik at det ikke utvikler seg konflikter. Slike konflikter kan på sikt gå ut over både arbeidsmiljøet og prosjektet. Situasjoner kan løses med en fortrolig samtale, og verneombudet kan med sin innsikt i ulike bestemmelser og arbeidsmiljøloven, gi råd, støtte og oppklaringer i usikkerheter. Ikke alle henvendelser til verneombudet trenger å ende opp som HMS-saker, og i noen tilfeller er det nok med kollegial støtte.

Saker som har vært håndtert av verneombudene har angått kommunikasjon og samarbeid på ett team, håndtering av en personalsak og bruk av DFØ. Sistnevnte har vært problematisk gjennom hele feltsesongen og involvert et stort antall av de ansatte. Mot slutten av feltsesongen ble derfor hovedverneombud oppfordret til å skrive en kort rapport for hvordan dette har artet seg og opplevdes for feltarbeidene. Rapporten har prosjektledelsen brukt i møte både med ledelsen på UM og fagforeninga.

MAT

Kjøkkenstørrelsen på boligbrakkva var den samme som tidligere og det ble igjen hyret inn catering som dekket alle måltider (frokost, lunsj, middag og kvelds). Vi fikk en avtale med samme firma som i fjor, Catering 1 ved Tjeldsundkroa hotell. Disse hadde vi gode erfaringer med, og i 2021 fikk vi veldig god mat og service. Før oppstart av feltsesongen 2022 hadde vi flere samtaler for å avklare felles forventninger og kommunikasjon ved oppstart i felt. Ettersom vi var både veganere og pescetarianere på felt ble kosten lagt opp etter dette og hver dag var det 3 ulike middagsalternativer å velge mellom, vegan, fisk/vegetar og kjøtt. Valget ble gjort på facebook og hver enkelt var ansvarlig for å bestille sin egen middag. Maten kom så enkeltpakket.

Dessverre var kvaliteten på maten ganske langt unna det vi fikk året før. Vi opplevde også at det ikke alltid var tatt hensyn til allergier, og ansatte ble i flere tilfeller sittende uten lunsj. Flere ganger fikk vi også færre porsjoner enn det som var bestilt. Vi opplevde også at buffeten og melkedispenserne ikke holdt rett temperatur, og at maten ble dårlig og måtte kastes. Vi ble også lovet kveldsmat, men dette var gjennomgående svært enkle alternativ og det var ikke alltid innlysende hva det var som ble sortert under kveldsmat. For eksempel ble det satt inn tomater en uke, og druer en annen, noe vi tenkte tilhørte den ordinære avtalen vi hadde om frukt og grønt. Dette viste seg imidlertid å være ukas kveldsmat. Et par ganger dukket det opp vaffelrøre, noe som var populært og ønsket igjen, uten at det skjedde. Alt dette førte til at vi hadde jevnlig kommunikasjon, i tillegg til flere møter og e-poster der vi forklarte situasjonen. Dessverre førte ikke dette til noen særlig forbedring, annet enn kanskje for et par dager.

Bruk av catering på et prosjekt av slik størrelse er lettvint, gjør at kjøkkenfasilitetene kan reduseres og reduserer mulig konflikt om matlaging og opprydding. Det er imidlertid frustrerende når leveransene ikke holder den standard som vi er lovet og betaler for, selv ikke etter gjentatte runder med forsøk på å gjøre forbedringer. Ingen skal ha gått sultne på grunn av matmangel, og det fantes alltid brødmat, frukt og yoghurt tilgjengelig, men mat er en viktig faktor arbeidsmiljøet og det er synd at det skal bli et gjengående tema for frustrasjon.

FORMIDLING

Arbeidet med formidling gjennom sosiale media har fortsatt i 2022, og «Arkeologi langs Hålogalandsvegen» har vært vår hovedkanal utad, både gjennom etterarbeid og i felt. I motsetning til tidligere år, var det nå også mulig å ha formidling ute i felt og invitere gjester.

I likhet med de to foregående årene, opprettholdt vi ordningen med å ha formidlingsgruppe, som i fellesskap la planer, luftet idéer og la strategi for det som skulle skje den kommende tiden. Vi videreførte også ordningen med å ha én person som dedikert jobbet med formidling, og hadde hovedansvar med å lage innhold til sosiale media. Formidlingsgruppa besto av en representant fra hvert team, samt formidlingsansvarlig og prosjektleder. Denne gruppa besto av:

Medlemmer i formidlingsgruppa	Stilling	Oppgaver i formidlingen
Hanna M. U. Gjeruldsen	Formidlingsansvarlig (feltlederstilling)	Skriving av innlegg, publiseringsstrategi, foto, formidling på film, formidling i felt, filmredigering
Inga Malene Bruun	Prosjektleder	Godkjenning av innlegg, formidling på film, skriving av innlegg, mediekontakt, formidling i felt
Mikael Cerbing	Utgravningsleder	Skriving av innlegg, formidling på film, formidling i felt og på skole
Fink Juhl	Feltarkeolog	Formidling på film, skrive innlegg
Karine Jellestad	Feltarkeolog	Skrive innlegg, kontakt med skoler

Tabell 11 Medlemmer i formidlingsgruppa

Formidlingsgruppa hadde møter ved behov, noe som i snitt ble rundt en gang pr måned. På møtene diskuterte vi hvilke tema vi ønsket å fokusere på, og om det var spesielle ting utenom den mer ordinære formidlingen som skulle skje.

I 2022 la vi opp til mer besøk på våre lokaliteter og inviterte skoleklasser fra Lødingen, Kongsvik og Harstad, samt barnehagen i Fauskevåg. Invitasjonene ble sendt både på våren og etter skolestart på høsten, men det viste seg å være vanskelig å få respons, selv med purring. Til slutt fikk vi til to besøk av skoleklasser fra Harstad og Kongsvik, noe som begge deler var veldig populært. Helt på tampen av feltsesongen ble vi også spurt om å komme til Lødingen skole for å snakke til elevene. På kort tid fikk vi laget en presentasjon og vist frem til mange av elevene på skolen. Vi ble i forkant fortalt at elevene nok bare var middels interessert, men det viste seg å være feil. Tvert imot hadde de mange spørsmål, og skoledagen gikk over tiden. Det ideelle er selvsagt å kunne vist rundt i felt, men når det ikke lar seg gjøre, er det også en fin mulighet å besøke skolene.

Vi ønsket også å arrangere åpen dag, og diskuterte dette gjennom sesongen. Det viste seg å bli vanskelig ettersom de mest aktuelle lokalitetene var utfordrende med tanke på parkeringsmuligheter og logistikk. Vi ønsket for eksempel å arrangere noe på Djupfest 1, men med begrensede parkeringsmuligheter, og bratt og utfordrende adkomst, lot ikke dette seg gjøre. På grunn av mange farlige trafikksituasjoner langs Tjeldsundet, ønsket vi heller ikke å la folk parkere andre steder og gå langs veien for å komme frem. Andre lokaliteter ville være enklere å få til, men på grunn av at adkomstveien var privat og gikk rett ved bolighus, ønsket ikke grunneier at vi skulle holde åpen dag. Den store lokaliteten Solli, som ble gravd i 2020 og 2021, ville vært perfekt for et slikt arrangement, men den gang gikk det ikke på grunn av smittevern hensyn.

I tillegg til de nevnte omvisningene, hadde vi også jevnlig besøk av deler av Lødingen historielag og naboer, samt en gruppe fra opplæringsenheten ved TFK.

Under vinterhalvåret har vi presentert lokaliteter i serier etter hvert som vi får katalogisert materialet. En slik serie kan være på fire-fem innlegg, og gå over en uke. Det har fungert godt, og gir oss mulighet til å fortelle om funn, dateringer, resultater, kontekst og det som måtte være aktuelt for den enkelte lokalitet.

ØKONOMI

Skrevet av Galina Idigesheva, førstekonsulent økonomi.

Det samlede budsjettet for E10/RV85 Hålogalandsveien er 60 597 054 kr. SVV overførte til sammen 18 482 105 kr i løpet av 2022 til UM. Resterende beløp faktureres i henhold til regnskasrapporter.

Budsjettrammen for driftskostnader har økt fra 19 082 757 kr til 21 306 982 kr på grunn av den nye tildelingen knyttet til lokalitetene Årbogen 2 og Kåringskrysset. Lønnskostnadene for disse lokalitetene rapporteres separat, mens driftskostnadene rapporteres samlet. Totalt utgjør budsjettrammen 67 487 651 kr.

Økonomien i prosjektet er sunn, og totalt forbruket ligger ved utgangen av 2022 innenfor budsjettets rammer. Årsregnskapet for 2022 viser totale kostnader på 17 794 878 kr. Av disse utgjør 11 785 919 kr lønnskostnader på hovedprosjektet, 1 137 152 kr er lønnskostnader for Årbogen 2, mens 787 504 kr er lønnskostnader for Kåringskrysset. De resterende 4 084 303 kr er driftskostnader på prosjektet. De samlede prosjektkostnadene i 2022 utgjør 26,37 % av den totale budsjettrammen. For perioden 2020-2022 rapporteres et totalt forbruk på 42 617 348 kr på Hålogalandsveien-prosjektet, 1 137 152 kr for Årbogen 2 og 787 504 kr for Kåringskrysset.

KOMMENTARER TIL LØNSSKOSTNADER

Det samlede antallet arbeidstimer på prosjektet er 19 829 timer i 2022. På Kåringskrysset blir tilsvarende tall 1407 timer, mens det på Årbogen 2 blir 2 103 timer. Totalt blir det 23 339 timer. Av disse utgjør forarbeid 1398 timer, feltarbeid 16 401 timer og etterarbeid 5029 timer. I tillegg er det rapportert timer på postene for konservering, formidling og arbeid i styringsgruppa på totalt 510,5 timer.

Samlet rapport for 2020-2022 viser et overforbruk av lønnskostnader posten for forarbeid for feltleder, innmåling/GIS, prosjektmedarbeider og prosjektkoordinator, samt for feltleder i felt. Dette skyldes lønnsøkning i 2023 og 2022, samt intern omfordeling av oppgaver. Arbeidstimene avregnes mot andre poster i budsjett knyttet til andre typer stillinger. De totale lønnskostandene for 2020-2022 overskrider ikke den totale rammen for lønn (brukt 32 205 121 kr av 41 514 296 kr).

KOMMENTARER TIL DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnader for 2022 ligger innenfor budsjettrammen. De største utgiftene i 2022 er knyttet til kostnader i forbindelse med feltsesongen, og inkluderer blant annet catering, leie av bil og kjøp av diverse mindre utstyr. Kjøpte tjenester omfatter C14 datering og andre naturvitenskapelige analyser.

Totale driftskostnader for 2020-2022 overskrider ikke den totale rammen (brukt 10 412 227 kr av 21 306 982 kr).

LØNN, REISEREGNINGER OG KONTRAKTER

DFØ

Tidligere år har samtlige ansatte ført timer i egne skjema på Teams. Fra 01.01.2022 tok UiT i bruk systemene fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). De første månedene fikk vi beskjed om at vi ikke skulle bruke DFØ til timeføring, ettersom systemet er lagt opp til ulik arbeidstid sommer og vinter, mens våre arbeidsdager er 7,5 timer året rundt. I mars 2022 fikk vi så beskjed om å bruke DFØ likevel, og at vi bare skulle føre 7,5 timer og ikke reell arbeidstid. En måneds tid senere fikk vi så beskjed om å føre reelle arbeidstimer likevel. Vi gikk da inn i feltsesongen med minustid, både fordi vi ikke jobber vintertid og fordi fleksitid ikke har blitt registrert. Pr mars 2023 har det ikke kommet noen avklaring på hvordan våre timer skal føres, på tross av flere purringer. Dette gjøres nå trolig på flere ulike måter, og det er kun skyggeregnskapene til den enkelte som viser reell arbeidstid, samt opptjent og brukt fleksitid.

Alle ansatte på prosjektet skulle føre timer, levere reiseregninger og sende krav om godtgjørelser i DFØ. Tidlig i prosjektet var Galina Idigesheva og Anna Chan på Rødskjær og holdt et tilpasset kurs i bruk av DFØ. Til tross for kurset, var det mange vanskeligheter i etterkant. Spesielt var det å få tilgang til DFØ et gjentakende problem og omfattet et ganske stort antall av de ansatte. De det gjaldt forsøkte å kontakte fellestjenestene for å få hjelp, men ble bare henvist videre, og endte med å bli sendt i ring. Flere fikk til svar at de ikke hadde tilgang fordi de ikke hadde kontrakt, noe som ikke stemte. Først da vi ba ledelsen på UM om å bistå, og de sendte inn purringer på vegne av ansatte, ble det tatt tak i problematikken. Flere personer ventet i ukesvis på å komme inn i DFØ, og noen over to måneder. Det er ikke holdbart, og gjør det umulig for ansatte å føre timer, levere reiseregninger og sjekke lønsslipp.

Behandlingstiden på reiseregninger var også svært lang, noe som ikke bare gjaldt oss, men hele UiT. Det er ikke holdbart å vente et par måneder på at noen skal kontrollere reiseregningen, spesielt ikke når man har en kontrakt som løper ut innen det. Hvis det da er gjort en feil i reiseregningen, vet vi ikke om de ansatte får beskjed og hvordan de kan få rettet opp i det. Selve systemene til DFØ, skapte også en del problemer, simpelt hen ved at folk ikke forsto hvordan ting skulle føres. Det fantes et skriv som forklarte hvordan ting skulle gjøres, men mange ansatte ga tilbakemelding om at det var store mangler i dette og at det burde være enda tydeligere. Alt i alt skapte DFØ mye frustrasjon og usikkerhet gjennom hele feltarbeidet.

Til fremtidige prosjekter og feltsesonger, vil det være gunstig om opplæringen kunne gis slik at også de som starter i løpet av sesongen kan få den. Kanskje kan man lage en film av opplæringen, og/eller lage et enda tydeligere skriftlig materiale. På den måten vil de ansatte både få en grunnleggende opplæring, og også ha et sted å slå opp. Det aller viktigste er imidlertid å få løst problemet med tilganger, og at noen tar tak i saken når ansatte ber om hjelp.

Ettersom det var mange utfordringer med DFØ, og basert på tidligere års erfaringer, skjønte vi fort at det var nødvendig for oss å holde oversikt over ansattes fravær. Alle fraværsdager ble derfor ført i et eget skjema. Ved feltslutt viste det seg å være bra at vi hadde en slik oversikt, ettersom det var mange feil og mye rot i timelistene. Idigesheva har hatt et stort arbeid med å få nøstet opp i alle tall, og siden har prosjektleder gått gjennom samtlige timelister og korrigert opp mot vår fraværsoversikt.

I det gamle systemet hadde prosjektledelsen tilgang på alle timelister, og vi kunne ha kontroll på

timebruken. I DFØ har vi ingen slik innsikt, og det er ingen måte for prosjektleder å ha en god oversikt over dette.

Alle problemene med DFØ har vi meldt fra om videre, både til ledelsen på UM og fagforening. Forhåpentligvis er det mulig å få til noen bedre systemet til den kommende feltsesongen.

KONTRAKTER

Ansettelsene 2022 gikk greit, og til forskjell fra tidligere år takket de aller fleste ja til hele feltsesongen. Det er en stor fordel og gir forutsigbarhet for både arbeidstager og arbeidsgiver. Vi fikk god hjelp av rekrutteringsenheten ved UiT til utarbeiding av arbeidsavtaler. Alle fikk signert og vi tenkte at alt var i orden, helt til vi kom i felt. Da viste det seg at enkelte av feltarkeologene ikke var registrert som ansatt i systemet. De fikk da heller ikke tilgang til datasystemer, DFØ, leiebilapp, e-post osv. Det å få dem inn i systemet tok lang tid.

Som nevnt ansatte vi tre ekstra arkeologer de siste ukene. Dette ble utlyst og skulle ha en rask søknads- og ansettelsesprosess. I løpet av en drøy uke var søkerne vurdert og de aktuelle valgt ut. Det å få kontrakter til dem, tok imidlertid lang tid. På UM var vår ordinære kontaktperson i slike saker på ferie, og vi sendte derfor forespørsel til stedfortrederne. Ingen av dem visste hvordan man bestilte kontrakter, og saken ble sendt videre til andre som heller ikke hadde innsikt i dette. Det hele endte med at alt bare ble hengende i flere uker. De tre nyansatte ankom Rødskjær uten å ha fått kontrakt, og måtte da bare sitte på rommet. Da hadde vi purret på dette i flere runder allerede, og fortsatt drøydde det noen dager – etter gjentatt purring – før kontraktene kom. Det hadde da gått mer enn fem uker fra vi sendte inn bestilling på kontrakter.

Vi har forståelse for at ting går tregere i ferietid, men at det ikke er noen som kan hjelpe oss med kontrakter på fem uker, er uholdbart i en kort feltsesong. De feltansatte som reiser til felt, gjør det da uten å være formelt ansatt, og kan ikke dra ut på feltarbeid. Det er bortkastet tid for alle parter, og for oss betyr det mange dagsverk med gravetid som går til spille. Det gjør også at vi fremstår som en uattraktiv arbeidsgiver. En av våre ansatte var så fortvilet over kontrakten som ikke kom, etterfulgt av manglende adgang til DFØ, at vedkommende vurderte å si opp og reise hjem.

Dessverre har ikke utfordringene med å få plass kontrakter i tide også gjentatt seg utover høsten. Vi ansatte to feltarkeologer til arbeid på Arkeologisk laboratorium i perioden oktober-november. Også her tok det omtrent to måneder før kontraktene kom, flere uker etter avtalt oppstartsdato. På nyåret 2023 skulle kontraktene forlenges, og vi bestilte dem flere uker i forvei og forsikret oss om at det nå skulle være nok tid. Likevel var ikke kontraktene på plass dagen før første arbeidsdag, og krevde at ledelsen på UMAK purret på dem.

Treghet og forsinkelser i systemet, ingen beskjeder om hvor lang ventetiden er på kontrakter, og det at vi ikke vet om og når kontrakter er sendt ut og om de er signert, gjør det vanskelig å planlegge og gjøre avtaler med ansatte. Det går også ut over vårt omdømme, og har trolig forårsaket av dyktige arkeologer ikke vil søke seg til UiT igjen.

LITTERATUR

BRUUN, I.M. & OPPVANG J. 2022. Arkeologi langs Hålogalandsvege. Årsrapport 2021. Serie: Tromsø, Septentrio Academic Publishing. Tromsø: UiT Norges Arktiske Universitet.
<https://doi.org/10.7557/trm.6563>

BRUUN, I.M. & OPPVANG J. 2020. Arkeologi langs Hålogalandsvege. Årsrapport 2020. Serie: Tromsø, Kulturvitenskap 59. Tromsø: Tromsø museum - Universitetsmuseet.

ARNTZEN, J. E. & SOMMERSETH, I. 2010. Den Første gården i Nord-Norge: jordbruksbosetting fra bronsealder til jernalder på Kveøy. Serie: Tromsø, Kulturvitenskap. Tromsø: Tromsø museum - Universitetsmuseet.

HOLE, J. T., MIKALSEN, R. J. A., BENONISEN, V. & CERBING, M. 2016. Hålogalandsvegen 2015 og 2016. Arkeologiske registreringer i Kvæfjord, Harstad og Skånland kommune feltesesongen 2015 og 2016. Registreringsrapport kulturretaten. Tromsø: Troms fylkeskommune.

MELSÆTHER, S. G. 2018. Hålogalandsvegen foreløpig rapport. Arkeologiske registreringer 2018. Bodø: Nordland fylkeskommune.

MELSÆTHER, S. G. 2015. Hålogalandsvegen foreløpig rapport. Arkeologiske registreringer 2015 - kulturminner i Nordland. Bodø: Nordland fylkeskommune.

NIEMI, A.R., SKANDFER, M., LIND, K., JØRGENSEN, R., & SOMMERSETH, I. 2019. Statlig reguleringsplan for E10/RV85 Hålogalandsvegen OPS strekning. Tjeldsund -Gullesfjordbotn - Langvassbukt. Arkeologisk undersøkelse av lokaliteter fra steinalder, jernalder, middelalder og nyere tid. Prosjektplan Tromsø Museum - Universitetsmuseet.

SJÖGREN, P. & ARNTZEN, J. E. 2013. Agricultural practices in Arctic Norway during the first millennium BC. Vegetation history and archaeobotany, 22(1), s. 1-15.
<https://doi.org/10.1007/s00334-012-0346-2>

SOLLUND, M.-L., BRENDALSMO, J., HOLMGAARD, S. B., HESJEDAL, A., MYRVOLL, E. R. & THUESTAD, A. E. 2016. E107Rv. 85/Rv. 83 Hålogalandsvegen. Konsekvensutredning for deltema kulturmiljø. NIKU Oppdragsrapport.

SOMMERSETH, I. 2018. Samiske kulturminner og kulturhistorie langs Hålogalandsveien. Rapport fra Hålogalandsvegprosjektet 2015 - 2016. Sámediggi - Sametinget.

TVEITEN, M. F. 2018. Hålogalandsvegen, reguleringsendringer. Registreringsrapport kulturretaten. Tromsø: Troms fylkeskommune.

URBAŃCZYK, P. 2002. Stauran : a farm in the landscape. I. Tromsø: Tromsø museum, Universitetsmuseet, c2002, s. 34-40.

VEDLEGG

Vedlegg 1: Regnskap 2020-2022 for Hålogalandsvegen, inklusive utvidelse av Kåringskrysset og Årbogen 2.

Side 1 av 2

REGNSKAP - SÆRSKILT GRANSKINGETTER KML § 10 - OPPSUMMERING

Utførende instans Universitetsmuseet - UiT Norges arktiske universitet
Tiltakskode/prosjektnr. A49365-149365
Prosjektnavn Hålogalandsvegen - OPS
Sted Skånland, Kvæfjord og Harstad k, Troms f. og Tjeldund og Lødingen k i Nordland f
Kulturminnetype(r) 32 lokaliteter fra steinalder, jernalder, middelalder og nyere tid
Askeladden ID nr.
Tidsramme i felt
Tidsramme etterarbeid
Prosjektansvarlig Inga Malene Brun
Tiltakshaver Statens Vegvesen
Adresse Rapporteringsperiode 2020-2022

Dato: 13.03.2023

(kun for internt bruk) LØNNSUTGIFTER		Sum	Budsjett	Rest
Forarbeid				
Prosjektleder/-ansvarlig	775 timer	239 949,23	325 815,00	85 865,77
Utgravningsleder	1036 timer	282 064,36	339 960,00	57 895,65
Feltleder	45,5 timer	11 510,14	0,00	-11 510,14
Innmåling/GIS	669 timer	189 411,51	169 980,00	-19 431,51
Prosjektmedarbeider	1014 timer	284 608,17	169 980,00	-114 628,17
Prosjektkoordinator	165 timer	49 372,95	44 055,00	-5 317,95
		<u>1 056 916,34</u>	<u>1 049 790,00</u>	<u>-7 126,34</u>
Feltarbeid				
Prosjektleder/-ansvarlig	1451 timer	454 631,63	477 086,25	22 454,62
Utgravningsleder	3638 timer	998 631,57	1 157 988,75	159 357,18
Feltleder	#### timer	2 607 729,16	1 214 010,00	-1 393 719,16
Innmåling/GIS	1188 timer	341 148,66	435 573,75	94 425,09
Feltassistent	#### timer	3 899 940,49	5 477 574,38	1 577 633,89
Prosjektmedarbeider	1176 timer	343 245,03	435 573,75	92 328,72
Prosjektkoordinator	15 timer	4 488,45	44 055,00	39 566,55
Andre lønnsutgifter, skift tillegg osv.		0,00	0,00	0,00
		<u>8 649 814,99</u>	<u>9 241 861,88</u>	<u>592 046,89</u>
Etterarbeid				
Prosjektleder/-ansvarlig	1650 timer	508 941,13	1 256 715,00	747 773,87
Utgravningsleder	4777 timer	1 306 601,81	2 379 720,00	1 073 118,19
Feltleder	4509 timer	1 088 917,50	710 640,00	-378 277,50
Innmåling/GIS	1986 timer	547 521,90	892 395,00	344 873,11
Prosjektmedarbeider	1522 timer	433 890,64	1 232 355,00	798 464,36
Prosjektkoordinator	7,5 timer	2 254,20	176 220,00	173 965,80
		<u>3 888 127,17</u>	<u>6 648 045,00</u>	<u>2 759 917,83</u>
Naturvitenskap/øvrig kompetanse **)				
0	timer	0,00	0,00	0,00
0	timer	0,00	0,00	0,00
0	timer	0,00	0,00	0,00
0	timer	0,00	0,00	0,00
		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Andre lønnsutgifter				
Konservering	136 timer	35 437,48	531 960,00	496 522,52
Formidling	1028 timer	264 273,69	359 040,00	94 766,31
Interne styringsgr.medl.	197 timer	65 018,80	147 645,00	82 626,20
Felt tillegg	1022 døgn á kr 974,75	950 189,91	1 241 240,00	291 050,09
		<u>1 314 919,88</u>	<u>2 279 885,00</u>	<u>964 965,12</u>
Sum direkte lønnsutg.		14 909 778,38	19 219 581,88	4 309 803,50
Sosiale utgifter	35,00 %	5 218 422,43	6 726 853,66	1 508 431,22
Sum lønn og sos. utg.		20 128 200,81	25 946 435,53	5 818 234,72
Overhead	60 %	12 076 920,49	15 567 861,32	3 490 940,83
SUM lønnsutgifter (lønn+ sos. utg. + overhead)		kr 32 205 121	41 514 296,85	9 309 175,55

forts neste side

overført fra forrige side:

kr 32 205 121

41 514 290,85

9 309 175,55

DRIFT				Sum	Budsjett	Rest
Diett-/nattillegg						
Diett m/overn. (feltsats)	62 dager	å kr	811,74	50 327,88	4 668 300,00	4 617 972,12
Nattillegg (feltsats)	netter	å kr		0,00	388 565,10	388 565,10
Diett m/overn. (stat.reg.)	3 dager	å kr	387,48	1 162,44	31 200,00	30 037,56
Nattillegg (stat.reg.)	netter	å kr		0,00	0,00	0,00
Diett 6 -12 t (stat.reg.)	5 dager	å kr	606,80	3 034,00	0,00	-3 034,00
Diett 12 t u/overn.(stat.reg)	6 dager	å kr	443,67	2 662,02	0,00	-2 662,02
Hotell, legitimert	netter	å kr		38 679,33	52 000,00	13 320,67
Administrativ forpl.	døgn	å kr		0,00	0,00	0,00
Kost/losji samlet (benyttes dersom radene over ikke benyttes)				3 416 299,41		
				3 512 165,08	5 140 065,10	1 627 900,02
Reiseutgifter						
Kjøregodtgjørelse				44 671,76	0,00	-44 671,76
Bil leie				1 586 705,05	1 319 506,00	-267 199,05
Offentlig transport				248 681,40	402 000,00	153 318,60
Frakt av utstyr				0,00	50 000,00	50 000,00
0				0,00	0,00	0,00
				1 880 058,21	1 771 506,00	-108 552,21
Utstyr m.m.						
Større/tyngre utstyr				1 190 698,00	1 394 500,00	203 802,00
Småutstyr m.v.				1 767 676,83	1 660 571,87	-107 104,96
Brakkeleie				0,00	186 654,89	186 654,89
Toalettleie				0,00	0,00	0,00
Internett og telefoni				60 256,29	50 000,00	-10 256,29
Kjemikalier og utstyr konserv				14 400,00	110 000,00	95 600,00
				3 033 031,12	3 401 726,76	368 695,64
Innkjøpt konsulentbistand, og tjenester						
Konservering				0,00	0,00	0,00
Miljøovervåking				0,00	0,00	0,00
C-14 prøver				588 250,00	1 738 125,00	1 149 875,00
Naturvitenskap				516 777,91	3 587 250,00	3 070 472,09
Gravemaskin				0,00	345 000,00	345 000,00
Ekst. styringsgr. medl.				111 317,07	300 000,00	188 682,93
Drift styringsgruppemøter				139 939,59	305 000,00	165 060,41
Trykkeutgifter				0,00	50 000,00	50 000,00
HMS-samordning og kursing					50 000,00	50 000,00
0					0,00	0,00
				1 356 284,57	6 375 375,00	5 019 090,43
Uforutsett				630688,00	4 618 309,70	3 987 621,70
SUM samlede driftsutgifter				a	kr 10 412 227	21 306 982,56
SUM TOTAL				a	kr 42 617 348	62 821 279,41
						20 203 931,13

Sted/dato: _____

Signatur: _____

Vedlegg 2: Regnskap 2022 for Hålogalandsvegen, inklusive drift for Kåringskrysset og Årbogen 2

Side 1 av 2

REGNSKAP - SÆRSKILT GRANSKINGETTER KML § 10 - OPPSUMMERING

Utførende instans Universitetsmuseet - UIT Norges arktiske universitet
Tiltakskode/prosjektnr. A49365
Prosjektnavn Hålogalandsvegen - OPS
Sted Skånland, Kvæfjord og Harstad k, Troms f. og Tjeldund og Lødingen k i Nordland f
Kulturminnetype(r) 32 lokaliteter fra steinalder, jernalder, middelalder og nyere tid
Askeladden ID nr.
Tidsramme i felt 4 måneder
Tidsramme etterarbeid
Prosjektansvarlig Inga Malene Brun
Tiltakshaver Statens Vegvesen
Adresse

Dato: 09.03.2023

(kun for internt bruk) LØNNSUTGIFTER		Sum	Budsjett	Rest
Forarbeid				
Prosjektleder/-ansvarlig	362 timer	115 667,70	325 815,00	210 147,30
Utgravningsleder	458 timer	125 675,78	339 960,00	214 284,23
Feltleder	45,5 timer	11 510,14	0,00	-11 510,14
Innmåling/GIS	211 timer	62 101,85	169 980,00	107 878,16
Prosjektmedarbeider	323 timer	94 373,18	169 980,00	75 606,83
Prosjektkoordinator	timer	0,00	44 055,00	44 055,00
		409 328,63	1 049 790,00	640 461,37
Feltarbeid				
Prosjektleder/-ansvarlig	535 timer	175 474,50	477 086,25	301 611,75
Utgravningsleder	1255 timer	347 373,84	1 157 988,75	810 614,91
Feltleder	3689 timer	928 450,61	1 214 010,00	285 559,39
Innmåling/GIS	408 timer	123 431,75	435 573,75	312 142,00
Feltassistent	6686 timer	1 499 383,78	5 477 574,38	3 978 190,60
Prosjektmedarbeider	487 timer	150 190,80	435 573,75	285 382,95
Prosjektkoordinator	timer	0,00	44 055,00	44 055,00
Andre lønnsutgifter, skifttilegg osv.		0,00	0,00	0,00
		3 224 305,28	9 241 861,88	6 017 556,60
Etterarbeid				
Prosjektleder/-ansvarlig	446 timer	143 968,75	1 256 715,00	1 112 746,25
Utgravningsleder	1822 timer	501 249,16	2 379 720,00	1 878 470,84
Feltleder	1601 timer	394 571,02	710 640,00	316 068,98
Innmåling/GIS	521 timer	154 900,40	892 395,00	737 494,61
Prosjektmedarbeider	472 timer	141 752,38	1 232 355,00	1 090 602,62
Prosjektkoordinator	timer	0,00	176 220,00	176 220,00
		1 336 441,70	6 648 045,00	5 311 603,30
Naturvitenskap/øvrig kompetanse **)				
0	timer	0,00	0,00	0,00
0	timer	0,00	0,00	0,00
0	timer	0,00	0,00	0,00
0	timer	0,00	0,00	0,00
		0,00	0,00	0,00
Andre lønnsutgifter				
Konservering	45,8 timer	12 338,52	531 960,00	519 621,48
Formidling	427 timer	119 708,15	359 040,00	239 331,85
Interne styringsgr.medl.	37,5 timer	14 133,75	147 645,00	133 511,25
Felttillegg	349 døgn á kr 974,75	340 187,75	1 241 240,00	901 052,25
		486 368,17	2 279 885,00	1 793 516,83
Sum direkte lønnsutg.		5 456 443,78	19 219 581,88	13 763 138,10
Sosiale utgifter	35,00 %	1 909 755,32	6 726 853,66	4 817 098,33
Sum lønn og sos. utg.		7 366 199,10	25 946 435,53	18 580 236,43
Overhead	60 %	4 419 719,46	15 567 861,32	11 148 141,86
SUM lønnsutgifter (lønn+ sos. utg. + overhead)		kr 11 785 919	41 514 296,85	29 728 378,29

overført fra forrige side: kr 11 785 919 41 514 298,85 29 728 378,29

DRIFT				Sum	Budsjett	Rest
Diett-/natttillegg						
Diett m/overn. (feltsats)	62 dager á kr	811,74		50 327,88	4 668 300,00	4 617 972,12
Natttillegg (feltsats)	netter á kr			0,00	388 565,10	388 565,10
Diett m/overn. (stat.reg.)	dager á kr			0,00	31 200,00	31 200,00
Natttillegg (stat.reg.)	netter á kr			0,00	0,00	0,00
Diett 6 -12 t (stat.reg.)	dager á kr			0,00	0,00	0,00
Diett 12 t u/overn.(stat.reg)	dager á kr			0,00	0,00	0,00
Hotell, legitimert	netter á kr			21 265,34	52 000,00	30 734,66
Administrativ forpl.	døgn á kr			0,00	0,00	0,00
Kost/losji samlet (benyttes dersom radene over ikke benyttes)				1 683 651,19		
				<u>1 755 244,41</u>	<u>5 140 065,10</u>	<u>3 384 820,69</u>
Reiseutgifter						
Kjøregodtgjørelse				410,50	0,00	-410,50
Bil leie				825 150,29	1 319 506,00	494 355,71
Offentlig transport				125 529,96	402 000,00	276 470,04
Frakt av utstyr				0,00	50 000,00	50 000,00
0				0,00	0,00	0,00
				<u>951 090,75</u>	<u>1 771 506,00</u>	<u>820 415,25</u>
Utstyr m.m.						
Større/tyngre utstyr				54 050,00	1 394 500,00	1 340 450,00
Småutstyr m.v.				665 659,90	1 660 571,87	994 911,97
Brakkeleie				0,00	186 654,89	186 654,89
Toalettleie				0,00	0,00	0,00
Internett og telefoni				30 488,95	50 000,00	19 511,05
Kjemikalier og utstyr konserv				9 000,00	110 000,00	101 000,00
				<u>759 198,85</u>	<u>3 401 726,76</u>	<u>2 642 527,91</u>
Innkjøpt konsulentbistand, og tjenester						
Konservering				0,00	0,00	0,00
Miljøovervåking				0,00	0,00	0,00
C-14 prøver				322 250,00	1 738 125,00	1 415 875,00
Naturvitenskap				251 101,63	3 587 250,00	3 336 148,37
Gravemaskin				0,00	345 000,00	345 000,00
Ekst. styringsgr. medl.				0,00	300 000,00	300 000,00
Drift styringsgruppemøter				45 417,36	305 000,00	259 582,64
Trykkeutgifter				0,00	50 000,00	50 000,00
HMS-samordning og kursing					50 000,00	50 000,00
0					0,00	0,00
				<u>618 768,99</u>	<u>6 375 375,00</u>	<u>5 756 606,01</u>
Uforutsett				0,00	4 618 309,70	4 618 309,70
SUM samlede driftsutgifter				a kr 4 084 303	21 306 982,56	17 222 679,56
SUM TOTAL				a kr 15 870 222	62 821 279,41	46 951 057,85

Sted/dato: _____

Signatur: _____

Vedlegg 3: Regnskap 2022 utvidelse av Kåringskrysset

Side 1 av 2

REGNSKAP - SÆRSKILT GRANSKINGETTER KML § 10 - OPPSUMMERING

Utførende instans Norges arktiske universitetsmuseum
Tiltakskode/prosjektnr. 149365101
Prosjektnavn E10/Rv 85 Håloglandsvegen - utvidelse Kåringskrysset
Sted Gbnr 28/5 Lødingen kommune, Nordland fylke
Kulturminnetype(r) Samisk bosetning - gårdstun
Askeladden ID nr. 48564 Lødingen Prestegård
Tidsramme i felt
Tidsramme etterarbeid
Prosjektansvarlig Inga Malene Bruun
Tiltakshaver Statens Vegvesen
Adresse 0

Dato: 09.03.2023

(kun for internt bruk)					LØNNSUTGIFTER				Sum	Budsjett	Rest
Forarbeid											
					Prosjektleder/-ansvarlig	timer			0,00	11 471,25	11 471,25
					Utgravningsleder	timer			0,00	0,00	0,00
					Feltleder	timer			0,00	0,00	0,00
					Innmåling/GIS	timer			0,00	0,00	0,00
				0		timer			0,00	0,00	0,00
				0		timer			0,00	0,00	0,00
									<u>0,00</u>	<u>11 471,25</u>	<u>11 471,25</u>
Feltarbeid											
					Prosjektleder/-ansvarlig	timer			0,00	0,00	0,00
					Utgravningsleder	150 timer			42 738,00	55 312,50	12 574,50
					Feltleder	225 timer			55 766,25	52 387,50	-3 378,75
					Innmåling/GIS	225 timer			59 503,50	52 387,50	-7 116,00
					Feltassistent	678 timer			150 045,60	191 700,00	41 654,40
				0		timer			0,00	0,00	0,00
				0		timer			0,00	0,00	0,00
					Andre lønnsutgifter, skift tillegg osv.				0,00	0,00	0,00
									<u>308 053,35</u>	<u>351 787,50</u>	<u>43 734,15</u>
Etterarbeid											
					Prosjektleder/-ansvarlig	timer			0,00	183 540,00	183 540,00
					Utgravningsleder	130 timer			37 037,00	0,00	-37 037,00
					Feltleder	timer			0,00	0,00	0,00
					Innmåling/GIS	timer			0,00	0,00	0,00
				0		timer			0,00	0,00	0,00
				0		timer			0,00	0,00	0,00
									<u>37 037,00</u>	<u>183 540,00</u>	<u>146 503,00</u>
Naturvitenskap/øvrig kompetanse **)											
					0	timer			0,00	0,00	0,00
					0	timer			0,00	0,00	0,00
					0	timer			0,00	0,00	0,00
					0	timer			0,00	0,00	0,00
									<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Andre lønnsutgifter											
					Konservering	timer			0,00	45 885,00	45 885,00
					Formidling	timer			0,00	0,00	0,00
					Interne styringsgr.medl.	timer			0,00	0,00	0,00
					Felt tillegg	20 døgn å kr	974,75		19 495,00	71 610,00	52 115,00
									<u>19 495,00</u>	<u>117 495,00</u>	<u>98 000,00</u>
Sum direkte lønnsutg.									364 585,35	664 293,75	299 708,40
					Sosiale utgifter	35,00 %			127 604,87	232 502,81	104 897,94
					Sum lønn og sos. utg.				492 190,22	896 796,56	404 606,34
					Overhead	60 %			295 314,13	538 077,94	242 763,80
SUM lønnsutgifter (lønn+ sos. utg. + overhead)									kr 787 504	1 434 874,50	647 370,14

forts neste side

overført fra forrige side:

kr 787 504

1 434 874,50

647 370,14

DRIFT		Sum	Budsjett	Rest
Diett-/natttillegg				
Diett m/overn. (feltsats)	dager á kr	0,00	0,00	0,00
Natttillegg (feltsats)	netter á kr	0,00	0,00	0,00
Diett m/overn. (stat.reg.)	dager á kr	0,00	0,00	0,00
Natttillegg (stat.reg.)	netter á kr	0,00	0,00	0,00
Diett 6 -12 t (stat.reg.)	dager á kr	0,00	0,00	0,00
Diett 12 t u/overn.(stat.reg)	dager á kr	0,00	0,00	0,00
Hotell, legitimert	netter á kr	0,00	0,00	0,00
Administrativ forpl.	døgn á kr	0,00	0,00	0,00
Kost/losji samlet (benyttes dersom radene over ikke benyttes)		0,00	0,00	0,00
Reiseutgifter				
Kjøregodtgjørelse		0,00	0,00	0,00
Bil leie		0,00	0,00	0,00
Offentlig transport		0,00	0,00	0,00
0		0,00	0,00	0,00
0		0,00	0,00	0,00
Utstyr m.m.				
Større/tyngre utstyr		0,00	0,00	0,00
Småutstyr m.v.		0,00	57 394,98	57 394,98
Brakkeleie		0,00	-57 394,98	-57 394,98
Toalettleie		0,00	0,00	0,00
Konseringsutstyr og kjemikali		0,00	0,00	0,00
0		0,00	0,00	0,00
Innkjøpt konsulentbistand, og tjenester				
Konservering		0,00	0,00	0,00
Miljøovervåking		0,00	0,00	0,00
C-14 prøver		0,00	0,00	0,00
Naturvitenskap		0,00	0,00	0,00
Gravemaskin		0,00	0,00	0,00
Ekst. styringsgr. medl.		0,00	0,00	0,00
Drift styringsgruppemøter		0,00	0,00	0,00
Trykkeutgifter		0,00	0,00	0,00
0		0,00	0,00	0,00
0		0,00	0,00	0,00
Uforutsett		0,00	0,00	0,00
SUM samlede driftsutgifter		a	kr 0	0,00
SUM TOTAL		a	kr 787 504	1 434 874,50
				647 370,14

Sted/dato: _____

Signatur: _____

Vedlegg 4: Regnskap 2022 Årbogen 2

Side 1 av 2

REGNSKAP - SÆRSKILT GRANSKINGETTER KML § 10 - OPPSUMMERING

Utførende instans Norges arktiske universitetsmuseum
Tiltakskode/prosjektnr. 149365101 Årbogen
Prosjektnavn E10/Rv 85 Hålogalandsvegen - nyregistrert lokalitet Årbogen
Sted 28/1 Årbogen, Harstad kommune, Troms og Finnmark fylke
Kulturminnetype(r) Steinalderboplass
Askeladden ID nr. 281683 Årbogen
Tidsramme i felt 7 uker
Tidsramme etterarbeid
Prosjektansvarlig Inga Malene Bruun
Tiltakshaver Statens vegvesen
Adresse 0

Dato: 09.03.2023

(kun for internt bruk)		LØNNSUTGIFTER		Sum	Budsjett	Rest
Forarbeid						
Prosjektleder/-ansvarlig	timer			0,00	4 731,00	4 731,00
Utgravningsleder	timer			0,00	11 205,00	11 205,00
Feltleder	timer			0,00	0,00	0,00
Innmåling/GIS	timer			0,00	0,00	0,00
Prosjektmedarbeider GIS	timer			0,00	6 723,00	6 723,00
0	timer			0,00	0,00	0,00
				<u>0,00</u>	<u>22 659,00</u>	<u>22 659,00</u>
Feltarbeid						
Prosjektleder/-ansvarlig	timer			0,00	82 792,50	82 792,50
Utgravningsleder	263 timer			71 103,38	78 435,00	7 331,63
Feltleder	195 timer			47 790,60	74 392,50	26 601,90
Innmåling/GIS	270 timer			62 834,40	74 392,50	11 558,10
Feltassistent	1339 timer			300 457,20	341 118,75	40 661,55
Ass. prosjektleder	timer			0,00	78 435,00	78 435,00
Prosjektmedarbeider GIS	timer			0,00	78 435,00	78 435,00
Andre lønnsutgifter, skifttillegg osv.				0,00	0,00	0,00
				<u>482 185,58</u>	<u>808 001,25</u>	<u>325 815,68</u>
Etterarbeid						
Prosjektleder/-ansvarlig	timer			0,00	15 770,00	15 770,00
Utgravningsleder	37,5 timer			10 157,63	185 256,00	175 098,38
Feltleder	timer			0,00	141 700,00	141 700,00
Innmåling/GIS	timer			0,00	0,00	0,00
Prosjektmedarbeider GIS	timer			0,00	89 640,00	89 640,00
0	timer			0,00	0,00	0,00
				<u>10 157,63</u>	<u>432 366,00</u>	<u>422 208,38</u>
Naturvitenskap/øvrig kompetanse **)						
0	timer			0,00	0,00	0,00
0	timer			0,00	0,00	0,00
0	timer			0,00	0,00	0,00
0	timer			0,00	0,00	0,00
				<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Andre lønnsutgifter						
Konservering	timer			0,00	0,00	0,00
Formidling	timer			0,00	28 340,00	28 340,00
Interne styringsgr.medl.	timer			0,00	0,00	0,00
Felttillegg	35 døgn á kr	974,75		34 116,25	204 697,50	170 581,25
				<u>34 116,25</u>	<u>233 037,50</u>	<u>198 921,25</u>
Sum direkte lønnsutg.				526 459,45	1 496 063,75	969 604,30
Sosiale utgifter	35,00 %			184 260,81	523 622,31	339 361,51
Sum lønn og sos. utg.				710 720,26	2 019 686,06	1 308 965,81
Overhead	60 %			426 432,15	1 211 811,64	785 379,48
SUM lønnsutgifter (lønn+ sos. utg. + overhead)				kr 1 137 152	3 231 497,70	2 094 345,29

forts neste side

overført fra forrige side:

kr 1 137 152

3 231 497,70

2 094 345,29

DRIFT	Sum	Budsjett	Rest
Diett-/natttillegg			
Diett m/overn. (feltsats) dager á kr	0,00	0,00	0,00
Natttillegg (feltsats) netter á kr	0,00	0,00	0,00
Diett m/overn. (stat.reg.) dager á kr	0,00	0,00	0,00
Natttillegg (stat.reg.) netter á kr	0,00	0,00	0,00
Diett 6 -12 t (stat.reg.) dager á kr	0,00	0,00	0,00
Diett 12 t u/overn.(stat.reg) dager á kr	0,00	0,00	0,00
Hotell, legitimert netter á kr	0,00	0,00	0,00
Administrativ forpl. døgn á kr	0,00	0,00	0,00
Kost/losji samlet (benyttes dersom radene over ikke benyttes)	0,00	0,00	0,00
Reiseutgifter			
Kjøregodtgjørelse	0,00	0,00	0,00
Bil leie	0,00	0,00	0,00
Offentlig transport	0,00	0,00	0,00
0	0,00	0,00	0,00
0	0,00	0,00	0,00
Utstyr m.m.			
Større/tyngre utstyr	0,00	0,00	0,00
Småutstyr m.v.	0,00	129 259,91	129 259,91
Brakkeleie	0,00	-129 259,91	-129 259,91
Toalettleie	0,00	0,00	0,00
0	0,00	0,00	0,00
0	0,00	0,00	0,00
Innkjøpt konsulentbistand, og tjenester			
Konservering	0,00	0,00	0,00
Miljøovervåking	0,00	0,00	0,00
C-14 prøver	0,00	0,00	0,00
Naturvitenskap	0,00	0,00	0,00
Gravemaskin	0,00	0,00	0,00
Ekst. styringsgr. medl.	0,00	0,00	0,00
Drift styringsgruppemøter	0,00	0,00	0,00
Trykkeutgifter	0,00	0,00	0,00
0	0,00	0,00	0,00
0	0,00	0,00	0,00
Uforutsett	0,00	0,00	0,00
SUM samlede driftsutgifter	a	kr 0	0,00
SUM TOTAL	a	kr 1 137 152	3 231 497,70
			2 094 345,29

Sted/dato: _____

Signatur: _____